

ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

Έτος 19^ο • Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ
Αριθμός Φύλλου 198
Οκτ. - Νοέμ. - Δεκέμβριος 2001

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ «Η ΕΝΟΤΗΤΑ»
ΤΑΪΓΕΤΟΥ 38 • 15234 ΧΑΛΑΝΔΡΙ • ΤΗΛ: 6831056

PORT
PAYÉ
HELLAS



Το Γυμνάσιο του Μαργαριτίου στην παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου 2001.

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ
«Η ΕΝΟΤΗΤΑ»
ΕΔΡΑ: ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ: 68 31 056
Δ/ΝΣΗ: ΤΑΪΓΕΤΟΥ 38
ΧΑΛΑΝΔΡΙ 15234
ΑΘΗΝΑ 1-12-2001

Προς τα μέλη της Αδελφότητας
**ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΚΗ ΓΕΝΙΚΗ
ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ**

Αγαπητοί Συμπατριώτες,
Σύμφωνα με τα άρθρα 16, 17, 18, 19 και 20 του καταστατικού της Αδελφότητάς μας καλούνται τα μέλη της σε Αρχαιρεσιακή Γενική Συνέλευση την Κυριακή 16 Δεκεμβρίου 2001 και ώρα 10 π.μ. έως 14:00 μ.μ. στο ξενοδοχείο ΤΙΤΑΝΙΑ, Πανεπιστημίου 52 Αθήνα, τηλ. 33 00 111.

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

- Οικονομική τακτοποίηση μελών.
- Εκλογή προεδρείου της Γ. Συνέλευσης και εφορευτικής επιτροπής.
- Απολογισμός δράσης απερχόμενου Δ.Σ.
- Έκθεση εξελεγκτικής επιτροπής.
- Εκλογές για την ανάδειξη νέων οργάνων. (Διοικητικού Συμβουλίου, εξελεγκτικής επιτροπής, Αντιπροσώπων Πανεπειρωτικής.

Με θερμούς πατριωτικούς χαιρετισμούς,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Ε. ΚΥΡΙΑΚΗΣ Θ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Πληροφορίες Δήλωση Υποψηφιοτήτων

Ε. Κυριάκης 68 31 056

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας
κόχεται στους

συμπατριώτες μας,
στους συνδρομητές

και στις οικογένειές τους

**«Καλά
Χριστούγεννα
και
Ευτυχισμένο
2002»**

και να περάσουν
όμορφες, ξέγροιαστες και
αγαίμακτες γιορτές.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ

ΕΤΟΣ 1998 ΠΕΡΙΟΔΟΣ
Αριθμός Φύλλου 198
Οκτ.-Νοε.-Δεκ. 2001

Ιδιοκτήτης
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΩΝ
ΔΗΜΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ
«Η ΕΝΟΤΗΤΑ»
Ταυγέτου 38 • 152 34 ΧΑΛΑΝΔΡΙ

Εκδότης
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
Πρόεδρος της Αδελφότητας
Ταυγέτου 38 • 152 34 ΧΑΛΑΝΔΡΙ
Τηλ. σπιτιού: 68.31.056 - 0684 31778
Α.Φ.Μ. 099822518

Διευθυντής
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
Ταυγέτου 38 • 152 34 ΧΑΛΑΝΔΡΙ
Τηλ. 68.31.056

Εμβάσματα
ΓΙΩΡΓΑ ΟΥΡΑΝΙΑ
Αμαλθείας 9 • 113 64 ΚΥΨΕΛΗ
Τηλ. 8614058
ΘΑΝΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Ολυμπίας 14 • 176 73 ΚΑΛΛΙΘΕΑ
Τηλ. 9520200
Συνδρομές στο Μαργαρίτι
ΦΑΝΗΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία
Επιμέλεια-Ατελιέ-Εκτύπωση
PRESS LINE
Υπεύθυνος: Ν. Πανδής
Μάγερ 11 • 104 38 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. Κέντρο 5225479 FAX: 5243345

Τα άρθρα δεν εκφράζουν κατ' ανάγκη και
τις απόψεις του Συλλόγου.

Χρήσιμα Τηλέφωνα:

Δήμος Μαργαριτίου	94760-62
Δήμος Μαργαριτίου FAX	94207
Λύκειο	94711
Γυμνάσιο	94323
Δημοτικό	94280
Ιατρείο	94211
Παιδ. Σταθμός	94221
Νηπιαγωγείο	94221
Δ. Ελευθερίου	94325
Δ. Μαζαρακιάς	95294
Δ. Καρτερίου	95366
Δ. Καταβόθρας	94235
Δ. Σπαθαράων	94638
Δ. Μεσοβουνίου	-
Αστ. Τμήμα	94206

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Η Οικ. Κυριάκη Αναστασίου Θωμά από το Ελευθέριο απέκτησε τρίτο παιδί (αγόρι)
Να ζήσει

ΓΑΜΟΙ

- Ο Σπύρος Χαλκής του Θ. από το Λιβαδάρι και η Ελένη Τσίτσα του Α. από Αγ. Κυριακή.
Να ζήσουν

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Σιτούνης Κώστας του Δ. στο Μορφότι ετών 55
- Ζάχος Χρήστος του Αθ. στην Καταβόθρα ετών 87
- Χαλκή Ελευθερία Χα Χρήστου στο Λιβαδάρι ετών 87
Τους οικείους συλλυπούμεθα

Ο αείμνηστος καθηγητής
BERNARD KAYSER

Με μεγάλη λύπη πληροφορηθήκαμε το χαμό του φίλου του Μαργαριτίου αγαπητού καθηγητή του Πανεπιστημίου της Τουλούς Bernard Kayser που έφυγε από κοντά μας στις 25 Αυγούστου.

Ήταν ιδρυτής και διευθυντής του Ελληνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (Ε.Κ.Κ.Ε.).

Όπως μου είχε πει ο ίδιος, κανούμενος στα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1960 με ένα τζιπ στον τότε χωματό αυτοκινητόδρομο Ηγουμενίτσας-Πάργας, αντίκρισε το Μαργαρίτι και του φάνηκε σαν ένα περφόανο ψόφιο άτι και διερωτήθηκε: Γιατί άραγε ψόφησε;

Για ν' απαντήσει στο ερώτημα, εγκαταστάθηκε με κάποιους Έλληνες φοιτητές στο Μαργαρίτι και έγραψε την παγκόσμια γνωστή μελέτη «Το Μαργαρίτι, η αποτυχία ενός ανοργάνωτου εποικισμού» με το οποίο ήρθα σε πρώτη επαφή μαζί του.

Αργότερα τον συνάντησα προσωπικά στο σπίτι του στην Τουλούζη και από τότε δεθήκαμε και ακολούθησε με τη συνεργασία των Γάλλων καθηγητών Pechaux και Sivignon και μεγάλη ομάδα επιστημόνων, η εργασία. «Το Μαργαρίτι 25 χρόνια μετά».

Ξέρω πως πολλοί θα νεκρολογίσουν τον καθηγητή, γιατί ήταν μια διακεκριμένη παγκόσμια προσωπικότητα, εγώ όμως θα τον θυμάμαι πάντα σαν ένα πράο, σεμνό, ευχάριστο και αγαπητό άνθρωπο που με τίμησε με τη φιλία του.

Εύχομαι ο μεγαλοδύναμος ν' απαλύνει τον πόνο των δικών του και να κατατάξει την ψυχή του μετά των δικαίων.

Εμείς θα τον θυμόμαστε πάντα τον μεγάλο φίλο του Μαργαριτίου, αλλά και να θέλαμε να τον ξεχάσουμε θα μας τον θυμίζουν οι εργασίες του για τον τόπο μας.
Καλό ταξίδι αγαπητέ BERNARD.
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΠΑΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Μοιρολόγια

Ξύπνα Βασίλε μ κι έρεξε
και πάει η πούλια μέμα
σώκω να πάρεις του καφέ
να φας και το μιλκό σου -
- Σέκω Μαρμιόλα μ' απ' τη μης
κι από το μαύρο κύμα.
- Με τι ποδάρια η μαύρη να
σκακώ, κεράκια η δόλια
ν' ακουμπήσω;
- Κάνε τα νύκτα σου τσαπιά
τις απαλάμες φευάριαν».

Πέντε μήνες παντρεμένη χύρα πάει στην
μάννα της
με τα τέλια στην ποδιά της κι έκλαιγε τον
άντρα της
την Παρασκευή το βράδυ λούσου κι άλλαζε.

Λάλησε κούκε λάλει αυγή με το φεγγάρι
- Τι να λαλήσω και να πω και τι να
μολογήσω α!
και τι να μολογήσω!
- Βρήκε ο χάρος στα βουνά, ψηλά στα
κορφοβούνια,
παλλινκαράκια μωρέ μάζευε που' όλα
αρβανιτοπαίδια
καυμένα μωρέ παιδιά μικρά παιδιά
καυμένα.

Ένα πουλάκι ζέσε από τον κάτω κόσμο
ζέσε
άντε κι είχε τα νύκτα κόκκινα και τα
φτερά βαμμένα
Αντε τρέχουν μανούλες και ρωτούν
μυαίκες κι εξετάζουν.
Αντε πες' μας πουλάκι πες μας και
παρηγόρησέ μας

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ •
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

20.000 Δρχ.: Ανόνημος • Θανάκος Γ.
10.000 Δρχ. Κατρίης Β. • Κουνής Σ. • Ντρίτσος Π.
5.000 Δρχ. Αντιγόνη Χαλκή • Μαγδαληνή Κοσμά

Ανοιχτή Επιστολή

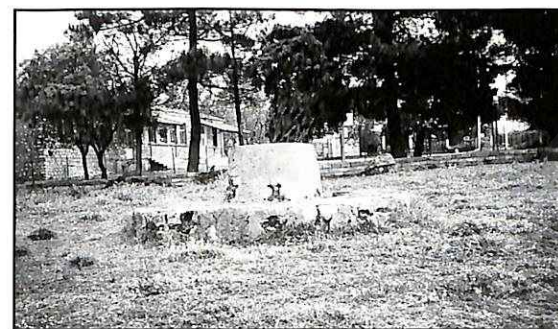
ΠΡΟΣ: Όλα τα μέλη της Αδελφότητας και τους συνδρομητές.
Φίλοι μου γειά σας.

Η θητεία στα κοινά της Αδελφότητας είναι σαν τη στρατιωτική θητεία, που δε γνωρίζεις ποιον έχεις εκθρό, πώς και πότε θα τον αντιμετωπίσεις και με ποια μέσα. Το Μάρτη του 2000 η Γενική Συνέλευση, χωρίς να είμαι παρών μου εμπιστεύτηκε την τύχη, μέσα από την προεδρία, της νέας κατ' όνομα αδελφότητας, η Ενοτητα των αποδήμων όλου του Δήμου Μαργαριτίου. Η τιμή που μου έγινε ήταν πάρα πολύ μεγάλη, την αποδέχτηκα και τους ευχαριστώ όλους. Τα μέλη του Δ.Σ. με περιέβαλαν με την εμπιστοσύνη τους και τα ευχαριστώ διπλά.

Η προσπάθεια που έγινε για να λειτουργήσει η αδελφότητα ήταν πάρα πολύ μεγάλη αν και δεν αναγνωρίζεται από ελάχιστους, τους ακάριστους. Η επιτυχία, έτσι εμείς τη βλέπουμε, είναι του Δ.Σ. και όχι του προέδρου. Είναι δική σας γιατί στηρίχτηκε στη συνδρομή σας. Μια αδελφότητα, χωρίς γραφεία, αρχείο, σταθερούς πόρους, οργάνωση που, το γνωρίζετε όλοι σας πάρα πολύ καλά, εκπροσώπησε επάξια όπου προσκλήθηκε τους αποδήμους, τύπωσε την εφημερίδα και αναβάθμισε το περιεχόμενό της, έστειλε 100 βιβλία στο Ελευθέριο, 50 στο Γυμνάσιο και 50 στο Δημοτικό Μαργαριτίου. Έλαβε μέρος στην έκδοση Τύπου στις 5,6 και 7-10-2001 που οργάνωσε η Πανεπιστημιακή στην Αθήνα, έκοψε την πίτα στο Τιτάνια, συνεργάστηκε με το Δήμο για το αντάμωμα, και άφησε το μερδικό από τα κέρδη στον «ΑΡΗ», έκανε κι άλλες πολλές δραστηριότητες, λίγο πολύ γνωστές. Μα το πιο σπουδαίο είναι η προσφορά της εφημερίδας μας στην ιστορική και λαογραφική καταγραφή ε' αυτή την ανεκτίμητη κληρονομιά του τόπου μας. Η εφημερίδα επέζησε χωρίς ανταποκριτές - κανένας σας δεν καταδέχτηκε, δίκως να είμαστε επαγγελματίες δημοσιογράφοι. Όμως κανένας δε εκέφτηκε το ψυκτικό μας κόστος, το άγχος, την αγωνία, αλλά το πιο ασημένιο το κάνατε τριεδιάστατο και πίσω του φάχνατε εκπομπότητες και αίτια. Κριτική για την κριτική - ό,τι γράψαμε, το γράψαμε από μεράκι, ξο-

δωσαμε ώρες και χρήμα προσωπικό, αρκετό, πληρώσαμε και τη συνδρομή μας κανονικά. Η προσφορά είναι ανυπολόγιστη, αλλά την εκτιμούν μόνο όσοι εβδονται την αφιλοκερή προσφορά ανθρώπων. Δεν είχαμε ούτε διαφημίσεις ούτε χορηγούς. Στείλαμε μέσα από την εφημερίδα μια ελπίδα ζωής στους μετανάστες και ένα μήνυμα συμπαράστασης ε' όσους έμειναν στα χωριά. Δημοσιεύσαμε και κείμενα χωρίς να έχουμε τη δυνατότητα να τα διασταυρώσουμε. Είναι μία αδυναμία της εφημερίδας. Μας προβληματίσε η εύκολη κριτική, το ύψος ορισμένων, αντί της ευαισθητοποίησης και του ενδιαφέροντος. Σίγουρα η εφημερίδα δεν είναι κτήμα κανενός προέδρου, αλλά ούτε ο εκάστοτε πρόεδρος είναι στη δούλεψη κανενός, πόσο μάλλον εγώ. Στο πρόσωπο του προέδρου της αδελφότητας εκπροσωπείται ο Δήμος και οι ξενιτεμένοι του και θα έπρεπε να στηρίζεται απ' όλους τους φορείς και τους συνδρομητές. Οι προσκλήσεις που δεχτήκαμε είχαν αποδέκτη: πρόεδρον Αδελφότητας ξενιτεμένων Μαργαριτίου. Στηρίξτε την εφημερίδα για το καλό του τόπου μας. Να μας κρίνετε και να μας συγκρίνετε όταν θα μας διαδεχτούν άλλοι πέντε-έξι Δ.Σ. τουλάχιστον, γιατί τώρα ήμασταν το πρώτο Δ.Σ. της ΕΝΟΤΗΤΑΣ, άρα δεν έχετε μέτρο σύγκρισης. Υπομονή λοιπόν. Επειδή η στρατιωτική θητεία τελειώνει με το απολυτήριο, εμείς θα προτιμήσουμε το συναινετικό διαζύγιο, καθώς ουδείς είναι αναντικατάστατος. Σας πληροφορώ ότι, όπου κλείνει ένας δρόμος ανοίγονται άλλοι εκατό. Εύχομαι και εκ μέρους των μελών του Δ.Σ. (απερχόμενου) οικογενειακή ευτυχία σε όλους, τύχη στο νέο Δ.Σ. και πρόοδο στα ΝΕΑ ΤΟΥ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ, των οποίων θα είμαι πιστός αναγνώστης, όπως είμαι δεκαπέντε χρόνια τώρα. Ήρθε στα Νέα του Μαργαριτίου να δώσω, κι όχι να πάρω. Αν τα κατάφερα δεν θα το πω εγώ! Έχω όμως την ευερίδησή μου εντάξει. Κοιτάξτε ορισμένοι τη συνείδησή σας... θα σας κάνει καλό.

Με θερμούς πατριωτικούς χαιρετισμούς
Ε. ΚΥΡΙΑΚΗΣ



Το Πηγάδι στο Μορφάτι

Αγαπητοί συμπατριώτες,

Με αυτή την έκδοση θεωρούμε καθήκον μας να σας ευχαριστήσουμε θερμά για την τιμή που μας κάνατε να μας συμπαρασταθείτε στην επίπονη προσπάθειά μας για την έκδοση της εφημερίδας. Η καθολική ανταπόκρισή σας και η οικονομική στήριξη ήταν τα μόνα εφόδια που διαθέταμε για την απόρριψη έκδοση των ΝΕΩΝ του ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ. Αναγνωρίστε κι εσείς τον κόπο και την προσφορά μας. Για να συνεχίσει να ζει και στο μέλλον η εφημερίδα σας και να βελτιωθεί χρειάζεται τη στήριξη όλων και κυρίως των εχόντων. Η συνδρομή είναι συμβολική, τα έξοδα τεράστια. Οι επιχειρηματίες του δήμου μας και ο Δήμος πρέπει να έχουν πάγια ετήσια χορηγία για το έντυπό τους. Εμείς, όλοι οι απλοί συνδρομητές, τη συνδρομή μας κάθε χρόνο και κάτι παραπάνω!

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία
Το απερχόμενο Δ.Σ.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΚΑΤΑΒΟΘΡΑΣ
«ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

- Ευχαριστούμε το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας για την επιχορήγηση του συλλόγου μας με το ποσό των 2.000.000 δρχ, για τις λειτουργικές ανάγκες.
- Επίσης ευχαριστούμε το Δήμο Μαργαριτίου για την επιχορήγηση του συλλόγου μας με το ποσό των 400.000 δρχ. για τον ίδιο σκοπό και τη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας του Δήμου Μαργαριτίου για την παραχώρηση του κτιρίου του Νηπιαγωγείου Καταβόθρας για τη στέγαση του Συλλόγου.

Για το Δ.Σ.
Η Πρόεδρος
Δούκα Ευγενία

Ο νεοσύστατος Πολιτιστικός Σύλλογος Καταβόθρας «Άγιος Κωνσταντίνος» ανακοινώνει ότι το Δ.Σ. που προέκυψε μετά τις εκλογές που έγιναν στις 14/10/2001 συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος:	Δούκα Ευγενία
Αντιπρόεδρος:	Βαγγελής Ανδρέας
Γραμματέας:	Γκίνης Χρήστος
Ταμίας:	Ντούμπα Ιωάννα
Μέλος:	Χριστάκης Μιχαήλ

Για το Δ.Σ.
Η Πρόεδρος
Δούκα Ευγενία

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΕ Α.Ε.Ι. ΚΑΙ Τ.Ε.Ι.

Α. ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΕΤΟΥΣ 2001 (14 από 16)

Α/Α	ΜΑΘΗΤΕΣ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ
1	Αθανασίου	Ευαγγελία	Καρτέρι
2	Δούκας	Ευάγγελος	Καταβόθρα
3	Δώδας	Αριστοτέλης	Μαργαρίτι
4	Ζήκου	Αννέτα	Μαργαρίτι
5	Καρβούνης	Μιχαήλ	Καρτέρι
6	Λαδιά	Ελένη	Καταβόθρα
7	Λαδιά	Σπυριδούλα	Καταβόθρα
8	Μπόρου	Ελένη	Μορφάτι
9	Νάνης	Χρήστος	Αργυρότοπος
10	Νάσκα	Αλεξάνδρα	Ελευθέρι
11	Νάστα	Χρυσανγή	Ελευθέρι
12	Νικολάου	Νικόλαος	Μαργαρίτι
13	Νικολάου	Χρήστος	Μαργαρίτι
14	Χανά	Ευαγγελία	Μαργαρίτι

Β ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΤΟΥ 2000 ΓΙΑ ΤΟ 10% ΤΩΝ ΘΕΣΕΩΝ

1	Κάτσιου	Αγγελική	Μαργαρίτι
2	Κουρούπης	Ιωάννης	Μορφάτι
3	Μπόλωσης	Νικόλαος	Μαργαρίτι
4	Ντρίτσου	Μαριάνθη	Μαργαρίτι

Γ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΕΤΩΝ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΕΣΜΩΝ

1	Μπόρου	Σοφία	Μορφάτι
2	Κυριάκης	Θωμάς του Ηλία	Ελευθέρι
3	Μπέλλος	Βασίλης του Μιχαήλ	Μαργαρίτι

ΕΚΦΡΑΣΗ ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΩΝ**ΕΝΙΑΙΟ ΛΥΚΕΙΟ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ**

* Ο Διευθυντής και ο Σύλλογος των καθηγητών του Ενιαίου Λυκείου Μαρ-
γαριτίου συγχαίρει τους επιτυχόντες μαθητές του σχολείου σε Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.
κατά το σχολικό έτος 2000 - 2001.

Τους εύχονται δε γενικότερη επιτυχία στις σπουδές και τη ζωή τους.

* Το Δ.Σ. της Αδελφότητας συγχαίρει όλους τους επιτυχόντες σε Α.Ε.Ι και
Τ.Ε.Ι. καθώς και τις οικογένειές τους. Είναι τιμή για τον τόπο μας που η νεο-
λαία μας στις εσχαιές της Ελλάδας δεν ξεχνά παράλα τα προβλήματά της το
καθήκον της μόρφωσης και της αγωγής.

Μπράβο παιδιά!

ΟΙ ΑΡΧΑΪΟΙ ΒΓάζΟΥΝ Γέλιο

• Ένας πατέρας ζήτησε από τον Αρίστιππο να διδάξει το γιο του. Ο φιλό-
σοφος ζήτησε αμοιβή 500 δρχ. Ο πατέρας θεώρησε υπερβολικό το ποσό. Με
τόσα χρήματα είπε θα μπορούσα να αγοράσω ένα ζώο. Αγόρασε είπε ο Αρί-
στιππος, κι έτσι θα έχεις δύο.

• Παρακινούσαν τον Φίλιππο τον Μακεδόνα να εξορίσει κάποιον που τον
κακολογούσε. Ο Φίλιππος απάντησε: Δεν είστε καλά! Θέλετε να τον στείλω να
με κατηγορεί και ο' άλλα μέρη;

• Αν θέλεις να κάνεις κάποιον πλούσιο, μην του προσθέτεις χρήματα, να του
αφαρρέσεις επιθυμίες (Επίκουρος).

• Κακό πράγμα η ανάγκη, αλλά δεν είναι ανάγκη να ζει κάποιος δημιουρ-
γώντας πολλές ανάγκες (Επίκουρος).

• Όταν τα πράγματα δε γίνονται όπως θέλουμε, τότε πρέπει να τα θέλουμε
όπως γίνονται (Αριστοτέλης).

Σπαθάρι

As είσαι τόσο da μικρό
χωριό προσήλιο
με την ψυχή σου
δροσερή
κατάπυκνο δασύλλιο

κι as έχεις σφάκα
ατέλειωτη
στα πλάγια και πουρνάρι,
φραγάγι σαν της
Σαμαριάς
αγέρωχο Σπαθάρι.

Στάθηκες όρθιο σε
καιρούς
που όλα είχαν λυγίσει,
μα μόνο τα ταμπούρια
σου
δεν είχαν σιγήσει.

Αδούλωτα τα τέκνα σου
τη λευτεριά είχαν
προίκα,
έχουν σουλιώτικη ευχή
στις μέρες μου τη βρήκα.

Αλύγιστες κι αδάμαστες
μορφές του (είκοσι ένα)
21
μόνο που εδώ
χρειάστηκε
να γράψουν άλλο ένα

Οδ. Σερίφης



Η μηλοκοκιά του Αϊ Γιώργη
στο Σπαθάρι

Οδοιπορικό προσκύνησης στο μοναστήρι Αγίου Δημητρίου Κυψέλης

**Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ μαζί με το ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ και τα ερείπια
κελιών, αποτελούν συγκρότημα εκκλησιών μέσα σε μισοχαλασμένη μάντρα στο Δ.Δ.
ΚΥΨΕΛΗΣ – ΔΗΜΟΥ ΦΑΝΑΡΙΟΥ – ΠΡΕΒΕΖΗΣ**

Σε απόσταση 800 μ. και βόρεια του χωριού Κυψέλης
βρίσκεται το παραπάνω συγκρότημα των εκκλησιών.

Είναι κτισμένο στους πρόποδες λοφίσκου μέσα σε
πυκνή βλάστηση από θάμνους, γέριες ελιές και στη δε-
ξιά όχθη του ιστορικού ποταμού Κωκυτού, φτάνει δε κα-
νείς με αυτοκίνητο.

Η εκκλησία του Αγίου Γεωργίου είναι μονόκλιτη Βα-
σιλική με ελάχιστες αγιογραφίες, από τις οποίες ξεχω-
ρίζει η πλατυτέρα της Παναγίας μέσα στο ιερό, που το
βλέμμα της σε συναρπάζει, και ο επισκέπτης αξίζει να
τη δει.

Όμως ιδιαίτερη σημασία παρουσιάζει ο Άγιος Δη-
μήτριος, χρονολογείται από το 13ο αιώνα επί δεσποτά-
του της Ηπείρου Άγγελου Κομνηνού. Είναι τρουλούρης,
σταυροειδής βασιλικού ρυθμού. Η κατασκευή του έγι-
νε σε παλαιότερο κτίσμα και είναι τέτοια που η φωνή του
ψάλτη διπλασιάζεται.

Αποτελείται από τον πρόναο, τον καθολικό και δύο άλ-
λα τμήματα, αριστερό και δεξιό. Οι πολύμορφες στέγες
σε διάφορα ύψη με τις τομές τους δίνουν την εντύπωση σαν να κι-
νείται όλο το μνημείο του μοναστηριού.

Οι παραδόσεις συνδέουν τη ζωή των παλαιότερων με τη θαυμα-
τουργική παρουσία των παραπάνω αγίων. (τελευταίος μοναχός α-
ναφέρεται ο Θεοδόσιος, το 1656).

Χωρίς υπερβολή, είναι μοναδικό αρχαιολογικό και θρησκευτικό
κομψοτέχνημα, ανεκτίμητο μνημείο πολιτιστικής μας κληρονομιάς,
προκαλεί συναισθήματα θαυμασμού στον επισκέπτη και δυναμώνει
την πίστη στο Θεό.



ΚΥΨΕΛΗ – ΦΑΝΑΡΙΟΥ Μονή Αγ. Δημητρίου. Είναι δίπλα μας αυτό το αξιόλογο
μνημείο. Πόσοι όμως το έχουμε επισκεφτεί;

Στην ίδια τοποθεσία και σε απόσταση 150 μ. και μέσα σε θαυμά-
σιο δάσος βρίσκεται η εκκλησία Τιμόθεου και Μαύρας, η μνήμη των
οποίων γιορτάζεται με τοπικό πανηγύρι κάθε χρόνο στις 3 του Μάη.

Προσκυνητά και αγαπητέ.....

Όλοι θέλουμε να γνωρίσουμε τα διάφορα μέρη της χώρας μας,
γι' αυτό φρόντισε να βρεθείς για λίγο στο Μοναστήρι της Κυψέλης,
να γνωρίσεις την ανυπέρβλητη αρχαιολογική και χριστιανική του α-
ξία, να νιώσεις ψυχική γαλήνη και βαθιά αγαλλίαση. Από το εξωτε-
ρικό έρχονται και το επισκέπτονται, εσύ γιατί όχι;

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ**Εις ερωμένην εγκώμια**

α. Αν αρχινήσω και σου ειπώ παινέματα και χάρες
από τα νύχια ως την κορφή σου βρίσκω νοστιμάδες.

β. Αν αρχινήσω να σου ειπώ το πρώτο σου νισάνι
τ' αγγελικό σου το κορμί ζωγράφος δεν το φκιάνει.

α. Εσύ 'σαι τ' ουρανού κλειδί, του παραδείσου βρύση,
κι ανάμεσα σ' όλες τις νιές, είσαι σαν κυπαρίσσι.

β. Εσύ 'σαι διαμαντόπετρα και ήλιος της ημέρας,
είσαι φεγγάρι της νυχτός, της ομορφιάς αστέρας.

α. Άσπρη είσαι, κι άσπρη φαίνεσαι κι άσπρ' είν' η φορεσιά
σου,
κι άσπρα πουλιούδια φύτρωσαν απ' την περπατησιά σου.

β. Άσπρη είσαι σαν τα γάλατα, κόκκινη σαν το μύλο,
διάβηξε νιο μελαχρινό για να τον έχεις φίλο.

α. Έχεις δυο μάτια γαλανά σαν τ' ουρανού το φέγγι, (χρώμα)
και σαν την πούλια το ταχύ το 'να και τ' άλλο φέγγει.
β. Έχεις δυο μάτια γαλανά αστράφουν σαν το κοντάρι,
και φρύδια δυο δοξαρωτά, σαν δυο μερών φεγγάρι

Γαρυφαλλο μου κόκκινο, πληγμένο με χρυσάφι
πότε θε να σε μυρίσω να πάω από τα πάθη;
Γαρουφαλιάς γαρουφαλλο και κανελιάς κανέλα,
έχω τις αγκάλιες μου ανοιχτές κι όταν θελήσεις έλα.
Όταν καλοστολίζεσαι, κόρη μου στη γιορτή σου,
σαν νεράιδα φαίνεσαι απ' την αναλαμπή σου.
Όταν γελάς γελούν βουνά και κάμποι πουλουδίζουν,
τα ξωτικά μαζεύονται, και σε καλοτυχίζουν.
Άγγελοι από τους ουρανούς με προσταγή κυρίου,
ήρθαν και σου χάρισαν τη λήψη του ηλίου.
Άγγελοι σου ζωγράφισαν το καγγελοφρυδό σου,
και το κοντύλι εστάληξεν ελιά στο μάγουλό σου.
Τρία καλά η μάνα σου κι η μοίρα σου έχουν δώσει
τ' αγγελικό σου το κορμί, τη λεβεντιά, τη γνώση;
Τρεις χάρες σου 'δωκε ο Θεός, μα την Αγία Τριάδα
τη λεβεντιά, την ομορφιά, κι όλη τη νοστιμάδα.
Τα χείλη σου είναι τζιτζιρο, το μάγουλό σου μήλο
ο κόρφος σου παράδεισος και το κορμί σου κρίνο.
Τα στήθια σου είναι λεημονιά και τα βυζιά σου κλώνοι,
χαρά σ' εκείνον που θα μπει, να κόψει το λείμوني.

Με λίγα λόγια

Πολλοί ρωτούν πότε θα βγει η εφημερίδα. Κανείς δε ρώτησε πώς θα βγει!! Αν προσθέσετε τις ενισχύσεις κάθε έκδοσης, θα δείτε ότι δε φτάνουν τις τριακόσιες χιλιάδες που είναι το κόστος κάθε έκδοσης. Το ταμείο εξαντλήθηκε κι όμως μόνο οι πεντακόσιοι συνδρομητές από τους χίλιους τετρακόσιους αν μας έστελναν από πέντε χιλιάδες, τότε θα καλυπτόταν η δαπάνη και θα έμενε και κάτι για άλλη δραστηριότητα.

Πάγια έξοδα εφημερίδας
Εκτύπωση 190.000
Τέλη εξωτερ. 54.000
Τέλη εσωτερ. 20.000
Γραμματόσημα 10.0000
Σύνολο 274.000 το δίμηνο
6 φύλλα X 274.000 = 1.644.000

Στη Γενική Συνέλευση της 16-12-2001 έχει προκληθεί να παρευθύνει και ο κ. Δήμαρχος. Τον περιμένουμε, να ενημερώσει τους δημότες του και να ευχαριστήσουμε, τόσο αυτόν όσο και όλο το Δημοτικό Συμβούλιο για την οικονομική ενίσχυση της αλληλεγγύης.

Ένα φρεάτιο ύδρευσης στην Αγ. Κυριακή – μπροστά στο Ελαιότριβείο Ε. Μπότσιο, εγκυμονεί κινδύνους. Θα πέρασε χρόνος από τότε που το καπάκι έχει στραβώσει και εξέρχεται. Για να μην έχουμε ατύχημα, ο Ε. Μπότσιος τοποθέτησε δύο λάστιχα. Ολόκληρο καλοκαίρι τα θαύμασαν οι τουρίστες. Ένας κάτοικος χτύπησε με το μηχανάκι στα λάστιχα κι έσπασε την κλειδα. Τα είδα ξανά τα λάστιχα ενισχυμένα αυτή τη φορά και με δύο πέτρες. Δικαιολογία τώρα δεν υπάρχει κ.κ. του Δήμου Πάργας, μα κυρίως κ.κ. σύμβουλοι της Αγίας Κυριακής. Βασίλη, ελπίζω μέχρι το Πάσχα να έχει τακτοποιηθεί η επικίνδυνη παγίδα. Βάλτε τουλάχιστον δύο κώκους να φωσφορίζουν, βρε αδερφέ!

3 και 4 Αυγούστου στο Μαργαρίτι. Δύο αξέχαστες βραδιές. Ο πρόεδρος της Αλληλεγγύης μαζί με την ταμία εκεί μέχρι πρωίας. Αλήθεια, πόσοι πήγατε να τους πείτε Καλησπέρα! Ας μην τον γράφουμε τον αριθμό, γιατί θα το μάθουν και οι εκτός δήμου συνδρομητές.... και θα αναρωτηθούν όπως κάναμε κι εμείς...

Τα φώτα μπήκαν άκρη άκρη στην άσφαλτο. Άρχισαν

οι ζημιές από τα τροχοφόρα. Φαίνεται οι μηχανικοί που κάνουν τις μελέτες, κυκλοφορούν σε άλλους δρόμους. Ας πούμε ότι γίνεται μία διαπλάτυνση 50 πόντων σε μία στροφή του δρόμου. Τότε θα μεταφέρουμε όλες τις κορόνες; Δεν έχουμε τεχνικές γνώσεις. Με γυμνό μάτι φαίνεται ότι όλες θα τις θερίζουν τα αυτοκίνητα! λίγο θα γλιστρούν οι δρόμοι, λίγο θα τρέχουν τ' αυτοκίνητα και πάει λέγοντας.

Πολλοί μας ζήτησαν τα ονόματα των παιδιών που είναι στις φωτογραφίες των χορευτικών. Εδώ τρομάξαμε να βρούμε τις φωτογραφίες κι εσείς, κοίτα τώρα, τι ζητάτε! Τα ίδια τα παιδιά όλα εγγράμματα, ποτέ δεν μας έστειλαν να δημοσιεύσουμε κάτι. Φαίνεται δε θέλουν. Πώς να τα υποχρεώσουμε!

Κάτω από τις αίθουσες του Δ.Σ. Ελευθερίου υπάρχει ένα υπόγειο όπου ο δάσκαλός μας έκλεινε για τιμωρία και ένα ελαιότριβείο ιπποκίνητο, που ήταν και ένα από τα πρώτα δημοτικά σχολεία του χωριού. Μήπως κατά την αναπαλαίωση του κτιρίου έπρεπε να αναδειχτεί κι όχι να μείνει θαμμένο; Η είσοδος του από το κάτω προαύλιο σηματοδοτεί το χώρο. Μπορούσε σε όποια κατάσταση κι αν είναι να αναστηλωθεί και μαζί με τον υπόλοιπο υπόγειο χώρο να γίνει υποτυπώδες μουσείο λαϊκής τέχνης. Ένας αργαλειός, ένα αλέτρι, δυο τρία εργαλεία, μία ψάθα κτλ., θα ήταν η μαγιά για ν' ανοίξει η όρεξη της δωρεάν παραχώρησης άχρηστων πια αντικειμένων.

Παράκληση θερμή!

Εκλεκτοί δάσκαλοι και καθηγητές του Μαργαριτίου, σε μια γωνιά των σχολείων θα μπορούσατε ν' αρχίσετε δειλά-δειλά τη συγκέντρωση απλών οικιακών συσκευών. Έτσι, όταν γίνει το πολυπόθητο μουσείο λαϊκής τέχνης να μην είναι γυμνό, αλλά να έχετε τόσα είδη συγκεκριμένα που να μην χωρούν. Μία μεταλλική βιβλιοθήκη είναι αρκετή. Εξάλλου το βιβλίο της περιβαλλοντικής ομάδας, μας δίνει τόσες ελπίδες που είμαστε σίγουροι ότι το δεύτερο βιβλίο της, θα είναι γεμάτο σκεύη, εργαλεία, αντικείμενα του τόπου μας, παλιές οικογενειακές φωτογραφίες κτλ.

Η λίμνη τραβά την κατηφόρα. Η λύση που προτείνει ο Δήμαρχος της Πάργας – εμπλουτισμός της από πηγές της Κορώνης - Τζάρας - Αχέροντα κ.ά., ίσως είναι η πλέον ενδεδειγμένη και η μόνη σίγουρη και εγγυημένη. Ας την ψάξουν οι περί την λίμνη ειδικοί και υπεύθυνοι. Μία ακόμα πρόταση καλοδεχούμενη μακάρι, νά 'ρθουν κι άλλες προτάσεις. Μην περιμένουν όμως μόνο να βρέξει γιατί μέχρι τότε θα τα κάνουμε όλα..... μούσκεμα.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα



Κοπάζω και ξανακοπάζω τη φωτογραφία....κάθε φορά βρίσκω σ' αυτή ένα κομμάτι της ζωής μου!

Το ξέρατε;

Το σκόρδο είναι φάρμακο. Παράλληλα, έχει ευεργετικές επιδράσεις στην πήξη του αίματος και καταπολεμά τη χοληστερίνη.

Στη Γερμανία φαρμακευτικά παρασκευάσματα που εμπεριέχουν σκόρδο, έρχονται πρώτα σε πωλήσεις. Από το 1500 π.Χ. οι Αιγύπτιοι το χρησιμοποιούσαν σε 25 από τα 80 φάρμακα που γνώριζαν.

Ο Τύπος του Απόδημου Ηπειρώτη

Στις 5, 6 και 7 του Οκτώβρη στο θέατρο βράχων στο Βύρωνα έγινε έκθεση βιβλίου Ηπειρωτών και παράλληλα έκθεση του «Απόδημου Τύπου». Η ενότητα Μαργαριτίου ήταν παρούσα με τα «ΝΕΑ του Μαργαριτίου» που προκάλεσαν το ενδιαφέρον αρκετών επισκεπτών. Σημαντική ήταν η παρουσία της Πέρδικας Θεσπρωτίας, μοναδικό περίπτερο απ' όλη τη Θεσπρωτία, που διαφήμιζε τις ομορφιές της. Συγχαρητήρια στους Περδικιώτες. Παρών και ο πρόεδρος μας με το βιβλίο του «Περιπέτειες Σκέψης». Και του χρόνου!

Σαν Σκυταλοδρομία

Η αλληλεγγύη και η εφημερίδα είναι ένας αγώνας σκυταλοδρομίας που μετέχουν πολλά χωριά και κάτοικοι. Δεν τρέχει μόνος του ο πρόεδρος του Δ.Σ. Με τέσσερις σκυτάλες θα βγει έξω απ' το παιχνίδι. Μας παρέδωσε ο ένας δρομέας τη σκυτάλη, κάναμε την απόστασή μας, άσχετα από το χρόνο και παραδίνουμε τη σκυτάλη στον επόμενο. Τα δικά μας εκατό μέτρα – σφίξαμε τα δόντια, τα τρέξαμε χωρίς η σκυτάλη να μας πέσει. Κάποιοι ανησύχησαν. Άλλοι εγκατέλειψαν. Στα ομαδικά παιχνίδια η ευθύνη μοιράζεται σ' όλους όπως και η χαρά της νίκης. Υπάρχουν και ατομικοί αγώνες για όλους τους κουράζουν οι ομαδικοί. Ας πούμε το γκολφ.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΠΟΛΤΟΣ

Στη φύση υπάρχουν 11 μεταλλικά άλατα και ο Β.Π. τα περιέχει όλα (νάτριο - Κάλιο - Σίδηρο - Χρώμιο - Νικέλιο - Χαλκό - Ασβέστιο - Φώσφορο - Μαγνήσιο - Πυρίτιο), επίσης περιέχει Βιταμίνες - Πρωτεΐνες - Ένζυμα - Αμινοξέα και Εστέρες. Ενδείκνυται για μετεγχειρητικές καταστάσεις, γηριατρικές παθήσεις, χοληστερίνη, δυσκοιλιότητα, υπόταση, αρθριτικά, αλλεργικό συνάχι, ατονία, κλιμακτήριο κλπ.

Η εφημερίδα μας πασχίζει για τη διάσωση της πολι-

τιστικής μας κληρονομιάς.

Τον κόπο και το μόχθο μας επιβραβεύει η αποδοχή και η συνδρομή των αναγνωστών της. Δεν είμαστε ερευνητές. Οι ιστορικές μας αναφορές δεν έχουν σκοπιμότητες. Βρεθήκαμε σε ελεύθερη γη και ελεύθερη πρέπει να την παραδώσουμε!!

Γονική μέριμνα

Το κάθε παιδί είναι ένας άγνωστος κόσμος. Γι' αυτό χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στον τρόπο της αγωγής του και στη διαμόρφωση της προσωπικότητάς του. Η σύγχρονη ψυχολογία αποδίδει μεγάλη σημασία στη βρεφική ηλικία και στους βασικότερους παράγοντες διαπαιδαγωγήσεως κατ' αυτή. Σ' αυτή την ηλικιακή περίοδο τίθενται τα θεμέλια της διαμόρφωσης και της ανάπτυξης του ανθρώπινου χαρακτήρα. Όσοι έχουν ορθή διαπαιδαγωγή σ' αυτή την ηλικία, προχωρούν κανονικά και στις άλλες βαθμίδες της αναπτύξεώς τους. Όσοι δεν παιδευτούν ορθά, τα αποτελέσματα αυτής της αγωγής θα δημιουργήσουν θλιβερά προβλήματα στην εφηβική ηλικία και δυσχερείς καταστάσεις στην ωρίμανση.

Βασικοί τομείς στους οποίους πρέπει να εστιαστεί η γονική παιδαγωγική μέριμνα είναι η ζωή του παιδιού και η υγεία του, η ένδυση και η διατροφή του, η μόρφωση και η ψυχαγωγία του. Τα παιδιά δικαιούνται κάθε κοινωνική προστασία, ηθική συμπαράσταση, αγάπη και συνδρομή για τη σωματική, ηθική και πνευματική τους ανάπτυξη.

Κατανομή πίστωσης

4. ΔΗΜΟΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΟΥ: 3.500.000 δραχμές
Ενιαία Σχολική Επιτροπή Γυμνασίου – Ενιαίου Λυκείου Μαργαριτίου 1.300.000
Ενιαία Σχολική Επιτροπή Δημ. Σχολείου – Νηπιαγωγείου Μαργαριτίου 1.000.000
Ενιαία Σχολική Επιτροπή Δημ. Σχολείου – Νηπιαγωγείου Μαρακιάς 600.000
Ενιαία Σχολική Επιτροπή Δημ. Σχολείου – Νηπιαγωγείου Καρτερίου 400.000
Σχολική Επιτροπή Νηπιαγωγείου Μορφίου 200.000

Η αλληλεγγύη μοιάζει γυνή από πολλές πλευρές. Από ιδέες, οργάνωση, πόρους, ανθρώπους με θέληση, οράματα. Εμείς που την φτιάξαμε, την εγκαταλείψαμε σαν να τη μισούσαμε! Έμεινε στα παλιά, στην εφημερίδα, την πίτα και τα πανηγύρια. Δεν συμπαραστάθηκε σε κανέναν, δεν τίμησε, δε θράβεψε κανένα. Όλοι μας αφήσαμε τις ευθύνες μας και τις υποχρεώσεις μας στους άλλους. Όχι ότι δε θέλαμε να κάνουμε κάτι. Δεν μπορούσαμε. Σκέφτομαι. Μήπως έκλεισε ο κύκλος της κι όλοι εμείς απανταχού της γης πρέπει να γίνουμε μέλη των τοπικών μας συλλόγων, αφού με κάθε αφορμή σε κάθε γιορτή πεταγόμαστε στο χωριό. Μήπως έτσι σπαταλήσουμε τη φαιά ουσία πιο παραγωγικά! Βίωσα με πίκρα την εγκατάλειψη, τη μοναξιά, την απραξία, τη μταισιότητα.

ΤΣΑΜΟΥΡΙΑ - ΤΣΑΜΗΔΕΣ

Αναφορές και διευκρινήσεις σ' ένα σοβαρό εθνικό θέμα

Το θέμα Τσαμουριά-Τσάμηδες άρχισε να παίρνει στις μέρες μας μια επικίνδυνη επικαιρότητα με απρόσμενες διαστάσεις που θα μας ταλαιπωρεί άγνωστο για πόσο καιρό ακόμη. Γι' αυτό κρίνουμε αναγκαίες κάποιες διευκρινήσεις και αναφορές στη σημασία των όρων αυτών, εν όψει πιθανών απρόβλεπτων εξελίξεων και διαφαινόμενων κινδύνων από την έξαρση του αλβανικού εθνικισμού.

Τι ήταν λοιπόν η Τσαμουριά και ποιοι οι Τσάμηδες;

Τσαμουριά ονομαζόταν κατά την Τουρκοκρατία η ζώνη της Ηπείρου, που εκτεινόταν παραλιακά από τις εκβολές του Αχέροντα ως το Βουθρωτό και βορειοανατολικά ως τις υπώρειες της Ολύτσικας. Ένα τμήμα της, το μικρότερο, περιήλθε στην Αλβανία μετά την οριστικοποίηση των συνόρων (1923). Το υπόλοιπο συμπίπτει λίγο πολύ με τη σημερινή μας Θεσπρωτία. Εκεί ζούσαν περί τις 19.000 αλβανόφωνοι μουσουλμάνοι, κατανεμημένοι στις επαρχίες Παραμυθιάς, Μαργαριτίου και Φιλιατών, εν μέσω πλειοψηφούντος ελληνικού πληθυσμού 72 και πλέον χιλιάδων κατοίκων.

Ως προς την ετυμολογία των όρων Τσαμουριά, Τσάμηδες, διατυπώθηκαν διάφορες εκδοχές. Κατά τον Παραμυθιώτη ιστορικό Β. Κραψίτη, παράγονται από τον ποταμό Θύαμη με παραφθορά στο στόμα του λαού: Θύαμης - Τσάμης - Τσαμουριά.

Ο Τσαμαντιώτης λόγιος και λαογράφος Ν. Νίτσος (1865-1940) τις συνδέει με τη βυζαντινή οικογένεια των Τσαμαντούρων, που έδωσαν το όνομα και στη γενέτειρά του τον Τσαμαντά.

Τρίτη εκδοχή διατυπώνει (1931) ο μητροπολίτης Παραμυθιάς Αθηνάγορας (απλή συνωνυμία με τον Οικουμενικό Πατριάρχη).

Είναι αξιοπρόσεκτη, γιατί έχει σχέση με την καταγωγή των μουσουλμάνων της Θεσπρωτίας. Καθ' ημάς -γράφει- καταχρηστικά οι χριστιανοί κάτοικοι της Θεσπρωτίας ονομάζονται Τσάμηδες. Την κακέμφοτον αυτήν ονομασίαν πρώτοι οι χριστιανοί των μερών μας έρριψαν κατά πρόσωπον των ομοθρήσκων τους εκείνων όσοι αρνηθέντες την χριστιανικήν των πίστιν, ησπάζοντο την θρησκείαν των παρουσιασθέντων εις την Ήπειρον κατά τον ΙΔ αιώνα. μωαμεθανών. Αρχηγός τούτων αναφέρεται ο Ισάμ, Σαν ή Τσαμ. Ο Τσαμ ούτος μετά φανατισμού επετέλεσε το έργον του, εξαναγκάζων τους χριστιανούς να προσέλθουν εις τον ισλαμισμόν. Οι χριστιανοί απεστρέφοντο τους αποστάτας, οι οποίοι εκ του αρχηγού των εκαλούντο Τράμηδες, δηλαδή αρνησίθρησκοι, ακριβώς όπως οι μωαμεθανοί εκαλούν τους χριστιανούς Καφίρ (Γκιαούρηδες) δηλαδή άπιστους».

Αυτά μας γράφει ο Αθηνάγορας. Αλλά ποιος σκέφτηκε ποτέ να ενοχοποιήσει και να δικάσει τις λέξεις, όποια προέλευση κι αν έχουν; Ένοχοι και υποδικοί ενώπιον της Ιστορίας είναι πάντοτε οι άνθρωποι με τις πράξεις τους, με τα μίση που τους χωρίζουν και διαιωνίζουν την εχθρότητα μεταξύ των λαών....

Από τον κανόνα αυτόν δεν θα ξεφύγει και η μουσουλμανική μειονότητα Θεσπρωτίας, πιστός υπηρέτης των εκάστοτε τυραννικών καθεστώτων. Θα προτιμήσω τον όρο μουσουλμανική μειονότητα, αντί του Αλβανοτσάμηδες ή Τουρκαλβανοί. Ο πρώτος

χρησιμοποιήθηκε από την αλβανική προπαγάνδα που θέλει να το συνδέει με την Τσαμουριά, ο δε δεύτερος ελέγχεται ως ιστορικά αστήρικτος, γιατί το μόνο κοινό στοιχείο με τους Τούρκους ήταν η θρησκεία.

Τουρκοίκοι πληθυσμοί δεν είχαν εγκατασταθεί στην Ήπειρο. Τούρκοι υπήρχαν κυρίως οι εκάστοτε αξιωματιστοί για την άσκηση της εξουσίας. Ο όρος Αλβανοτσάμηδες είναι εφεύρημα του αλβανικού μεγαλοϊδεατισμού που θέλει την αλβανική φυλή να φτάνει ως την Πρέβεζα! Αυθαίρετη είναι ακόμη και η διαίρεση των Αλβανών σε Γκέγκηδες, Τόσκηδες και Τσάμηδες που διαβάσαμε σε σχολικά βιβλία.

Οι μουσουλμάνοι της Θεσπρωτίας, οι λεγόμενοι Τσάμηδες, δεν έχουν την ίδια με τους παραπάνω φυλετική ρίζα. Οι πρόγονοί τους ήταν χριστιανοί Έλληνες, που κατά καιρούς εξισλαμίστηκαν. Όταν οι Τούρκοι κατέλαβαν την Ήπειρο (ΙΔ' αι.) βρήκαν εκεί καθαρά χριστιανικούς πληθυσμούς. Χριστιανός ήταν και ο εθνικός ήρωας των Αλβανών Γεώργιος Καστριώτης (Σκεντέρμπεης) που πολέμησε τους Τούρκους και ίδρυσε το πρώτο αλβανικό κράτος, που κράτησε όσο και η ζωή του.

Ο εξισλαμισμός στην Ήπειρο κορυφώνεται μετά το αποτυχόν κίνημα του Διονυσίου του Σκυλοσόφου (16) που προκάλεσε κύμα διώξεων και εξισλαμισμού σ' ολόκληρη τη δυτική Ήπειρο. Θα ανακοπεί μετέπειτα με την εθνοσωτήρια παρέμβαση του Κοσμά του Αιτωλού (Πατροκοσμά), που αλώνισε κυριολεκτικά με τις περιοδείες του την Ήπειρο και την Αλβανία (1714-1779).

Την περίοδο αυτή των διώξεων θα εξισλαμιστούν σε μικρότερη έκταση και περιοχές του ηπειρωτικού χώρου, όπως αυτές του Αργυροκάστρου και Δελβίνου, καθώς και οι περιοχές Παραμυθιάς, Μαργαριτίου και Φιλιατών. Οι διώξεις, οι πιέσεις και η αντιπροσφορά υλικών αγαθών έκαμψαν τους ολιγόπιστους, που καρπώθηκαν εύφορους κάμπους και ελαιώνες, για να γίνουν από ραγιάδες αφεντικά και στυγνοί καταπιεστές των ομοθρήσκων τους. Δεν ήταν όμως και λίγοι εκείνοι που, θέλοντας να διατηρήσουν την πίστη και την εθνική τους συνείδηση, προτίμησαν το δρόμο της αυτοεξορίας, βρίσκοντας καταφύγιο στα χωριά της Μουργκάνας και άλλων ορεινών περιοχών.

Οι γεροντότεροι των χωριών αυτών διατηρούσαν την ανάμνηση κοινής καταγωγής με τους εξισλαμισθέντες. Τα κοντινά προς αυτούς χωριά των αλβανόφωνων μουσουλμάνων Μαρκάτι, Λινάτι, Γιάνναρη μιλούν για την πρωτογενή ελληνοχριστιανική τους ταυτότητα. Ήταν τα χωριά του Μάρκου, του Λίνου, του Γιάννη, όπως συνήθιζαν τότε να παίρνουν τις ονομασίες τους από τις μεγάλες πατριαρχικές οικογένειες (φάρες).

Τα κοινά όμως αυτά στοιχεία δεν βοήθησαν σε μια ειρηνική συμβίωση και εξωμότες έγιναν τυραννίσκοι και πιστοί υπηρέτες της τουρκικής κυριαρχίας. Θα πάρουν μέρος στα Ορλωφικά (1770) και στους αγώνες εναντίον των Σουλιωτών, ενώ το 1821 τους συναντούμε πάλι στο Μοριά. Σχετικά ο Πουκεβίλ στο βιβλίο του «Η αναγέννηση της Ελλάδος γράφει: «Τον Απρίλιο του 1821 ο Γιουσούφ πασάς απέστειλε 2.400 άντρες υπό τας διαταγές

του εκ Φιλιατών Αχμέτ Ντέμη, όστις εισελθών εις Βοστίτσαν (Αίγιον) εσούβλισε τινάς χριστιανούς, ετέρπετο δε πυρπολών εκκλησίας και οικίας».

Η δράση όμως της μουσουλμανικής μειονότητας συνδέεται άμεσα με τον αγώνα των 16 χωριών της επαρχίας Φιλιατών, που συνιστά ένα ηπειρωτικό Κιλελέρ. Ήταν ο αγώνας των κατοίκων ενάντια στους τοπικούς μουσουλμάνους φεουδάρχες, που επεδίωξαν με βίαια μέσα στην τσιφλικοποίηση των περιουσιών και την εξόντωση τους. Κράτησε 70 χρόνια (1858-1930) και πληρώθηκε με θυσίες αίματος, φυλακίσεις, εκτοπίσεις των προγόνων μας, που αντιστάθηκαν σθεναρά στις επιδρομές των αγάδων στα χωριά μας (βλ. ο αγώνας των 16 χωριών της επαρχίας Φιλιατών Νικ. Σκόπα-Σπ. Χαραμόπουλου. Εκ. Ομοσπονδίας Μουργκάνας σ. 316-1988).

Το 1923 με τη συνθήκη της Λωζάνης και τη σύμβαση «περί ανταλλαγής τουρκικών πληθυσμών» οι μουσουλμάνοι της Θεσπρωτίας υπήχθησαν στην ανταλλαγή. Για το σκοπό αυτό κλιμάκιο της μεικτής υποεπιτροπής της ΚΤΕ μετέβη επί τόπου και άρχισε την κατάρτιση καταλόγων ανταλλαξίμων, ενώ παράλληλα ικανός αριθμός μουσουλμάνων είχε ταχθεί υπέρ της εγκαταστάσεώς τους εις την Τουρκία.

Κινήθηκε τότε δραστήρια η αλβανική προπαγάνδα, ενθαρρυνόμενη από την Ιταλία του Μουσολίνι και με ύπουλα μέσα κατόρθωσε να μεταπείσει τους μουσουλμάνους Τσάμηδες να μη δεχτούν την ανταλλαγή. Και εκείνοι έσπευσαν πρόθυμα με υπόμνημά τους στην ελληνική κυβέρνηση να δηλώσουν ότι είναι: «Αλβανοί την φωνήν και το γένος. Μουσουλμάνοι το θρήσκευμα, αλλά πολίτες του ελληνικού κράτους!».

Τελικά τη λύση - δυσμενή για τη χώρα μας, θα τη δώσουν οι πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα. Το 1925 ο στρατηγός Θεόδωρος Πάγκαλος ανατρέπει την κοινοβουλευτική κυβέρνηση και εγκαθιστά δικτατορικό καθεστώς. Τάσσεται κατά της ανταλλαγής και μέσω του υπουργού του των εξωτερικών Λ. Κανακάρη - Ρούφου γνωστοποιεί στον πρόεδρο του συμβουλίου της ΚΤΕ ότι: «Η ελ. κυβέρνηση αποφάσισε να ζητήσει την κατάργηση της υποεπιτροπής ανταλλαγών, λαμβάνουσα υπ' όψιν ότι η ανταλλαγή έχει τελειώσει και ο μουσουλμανικός πληθυσμός να έχει την ιδίαν μεταχείριση όσο αφορά το δίκαιον και την πράξιν με τους άλλους πολίτας του ελλ. Κράτους».

Αυτά έπραξε ο Πάγκαλος που ήθελε να καλλιεργήσει κλίμα φιλίας με την Αλβανία και Ιταλία (ανάλογες πιέσεις είχαν ασκηθεί από ιταλικής πλευράς και προς τον Ελ. Βενιζέλο κατά τη συνδιάσκεψη της Λωζάνης), η αλβανική όμως πλευρά όχι μόνο δεν έμεινε ευχαριστημένη από την ευνοϊκή γι' αυτή έκβαση, αλλά δεν έπαψε να στέλνει υπομνήματα στους διεθνείς οργανισμούς για δήθεν κακομεταχείριση των μουσουλμάνων. Το 1928 το συμβούλιο της ΚΤΕ πήρε απόφαση που δικαίωσε την Ελλάδα. Δεν αγνώριζε τους Τσάμηδες ως αλβανική μειονότητα, μήτε το δικαίωμα της Αλβανίας να δημιουργεί προβλήματα.

Το 1939 η Ιταλία καταλαμβάνει την Αλβανία και την προσαρτά στο ιταλικό στέμμα. Θα προσαρτηθεί αργότερα (1941) και το Κοσσυφοπέδιο, όχι όμως και η Θεσπρωτία. Και ο λόγος ήταν απλός: Οι Τσάμηδες ήταν πολύ λίγοι (17.800 με την απογραφή του 1928) και οι «αλυσωτικές» αλβανικές βλέψεις δεν ευσταθούσαν.

Στο διάστημα αυτό οι μουσουλμάνοι της Θεσπρωτίας διαβιούσαν ως υπήκοοι του ελληνικού κράτους. Από αφέντες του τόπου παλαιότερα είχαν μεταβληθεί τώρα σε μια μειονότητα με ίσα πολιτικά δικαιώματα και την υποστήριξη, όχι σπάνια, των τοπικών βουλευτών που επιζητούσαν την ψήφο τους. Αυτό δεν τους ε-

μπόδιζε να διατηρούν μια μνησικακία, κρυμμένη συνήθως πίσω από ένα συγκαταβατικό χαμόγελο.

Κάτοχοι αρκετής καρπερής γης με ελαιώνες και κτήματα αστικά κρατούσαν, στα χέρια τους την παραγωγή και διακίνηση του σιταριού και του λαδιού. Αποτελούσαν ένα παραγωγικό στοιχείο του τόπου και υπήρχαν όλες οι προϋποθέσεις για μια ειρηνική συμβίωση στα κοινά στοιχεία που ενώνουν τους λαούς και τους ανθρώπους.

Αντί αυτού όμως έγιναν όργανα των Ιταλών και Γερμανών κατακτητών και επιδόθηκαν σ' ένα όργιο διώξεων, επιδρομών και δολοφονιών του ελληνικού πληθυσμού, με αποκορύφωμα την εκτέλεση από τους Γερμανούς, με την προτροπή τους, 49 προκρίτων της πόλεως Παραμυθιάς (29-9-1943). Τα εγλήματά τους αυτά έκαναν αδύνατη την παραμονή στον τόπο τους μετά την απελευθέρωση. Έτσι η ομαδική φυγή τους στην Αλβανία (1944), κάτω από συνθήκες δίκαιης οργής των συγγενών των θυμάτων τους, έκλεισε με άγριο τρόπο τον κύκλο του μίσους και του αίματος που είχαν οι ίδιοι αρχίσει. Έπνιξαν τη Θεσπρωτία στο αίμα για να πνιγούν οι ίδιοι μέσα στο αίμα που είχαν χύσει...

Αμέσως μετά η ελληνική κυβέρνηση συνέστησε ειδική επιτροπή με πρόεδρο τον αντιστράτηγό του Αρείου Πάγου Δ. Κιουσόπουλο να διερευνήσει τα διαπραχθέντα εγκλήματα τους. Βάσει των στοιχείων που προέκυψαν, το ειδικό δικαστήριο δοσιλόγων με την αρ. 344/1945 απόφασή του καταδίκασε σε ισόβια κάθειρξη ή σε θάνατο 1960 μουσουλμάνους Τσάμηδες με παρεπόμενη ποινή τη δήμευση των περιουσιών τους για συνεργασία με τον εχθρό. Τα αγροτικά τους κτήματα δόθηκαν ως γεωργικοί και κτηνοτροφικοί κλήροι σε ακτήμονες, η δε αστική περιουσία τους στα κέντρα εκποιήθηκε απευθείας με δημοπρασίες σε άστεγους.

Στο μισό και πλέον αιώνα που πέρασε από τότε η παλιά, επίμαχη Τσαμουριά, αλλά και ολόκληρη η Θεσπρωτία έχει ριζικά αλλάξει. Έγιναν υπό το ελληνικό κράτος και τους ιδιώτες σημαντικά και μεγάλης αξίας έργα υποδομής καθώς και αξιόλογες τουριστικές εγκαταστάσεις στα παράλια (Σύβοτα, Μούρτος, Πλαταριά κ.ά.) θέρετρα για Έλληνες και ξένους τουρίστες. Είναι αδύνατη οποιαδήποτε μεταβολή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Οι μουσουλμάνοι Τσάμηδες στερήθηκαν των δικαιωμάτων τους ως εγκληματίες πολέμου και κανένα δικαίωμα δεν έχουν έναντι των περιουσιών τους, που νομίμως έχουν απαλλοτριωθεί.

Δεν έλειψε κατά το παρελθόν και κατά διαστήματα η επιμονή από αλβανικής πλευράς στους όρους Τσαμουριά που τη θεωρούσαν αλβανική και τους Τσάμηδες βιαίως εκδιωχθέντες από τον τόπο τους.

Σήμερα το θέμα γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης από τον αλβανικό εθνικισμό με εκπρόσωπό του τους UCE/κάδες. Η Δύση, αμήχανη και συνένοχη αρχικά σε πολλά απ' αυτά, ανοίγει συνομιλίες με τα εξτρεμιστικά αυτά στοιχεία στο Κόσοβο για την δημιουργία ευάλωτων οχημάτων συνεργασίας. Η επίσημη Αλβανία τηρεί για την ώρα «αυδήμονα σιωπήν». Αρκείται στις πλούσιες, παντοειδής παροχές από ελληνικής πλευράς, αλλά πρόθυμη να δίνει τα πάντα στην Τουρκία. Φαντάζεται έτσι κανείς πώς θα λειτουργήσει αύριο μια μεγάλη Αλβανία...

Το θέμα δεν είναι ήσσονος σημασίας και δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητο. Η ελληνική πλευρά πρέπει να αξιώσει επίμονα και σταθερά από τους συμμάχους ν' αποκρητύσουν εμπράκτως κάθε πιθανότητα δημιουργίας μεγάλης Αλβανίας. Και να κλείσουν -επιτέλους- κάθε συζήτηση για την Τσαμουριά, τους Τσάμηδες και άλλα ηχηρά παρόμοια...

ΝΙΚ. Α. ΣΚΟΠΑΣ

ΤΟ ΚΑΤ' ΕΞΟΧΗΝ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΣΣΑΣ: Ο ΑΡΓΑΛΕΙΟΣ

Απειρος Χώρα, Τεύχος 26

Θυμάμαι στο χωριό, όταν γύριζα στο σπίτι απ' το σχολείο κι άκουγα να χτυπάει το ξυλόκτενο στο κατώι, πετούσα τη σάκα μου όπου-όπου κι έτρεχα στο κατώι και τραβούσα τη μάνα μου απ' το φουστάνι, για να βγει απ' τον αργαλειό όπου ύφαινε. Και δεν καταλάβαινα γιατί το 'κανα αυτό. Ήθελα, όταν γύριζα, να 'ναι η μάνα μου στο πόδι; Μ' ενοχλούσε ο κτύπος τ' αργαλειού; Δεν ξέρω. Πάντως, όταν γύριζα στο σπίτι και την έβλεπα τη μάνα μου να ιδιάζει στην αυλή ή να γνέθει και να πλέκει στη γειτονιά, δε μ' ένοιωζε και τόσο και τραβούσα ντουγκρού για να μπω στο σπίτι. Και μου 'λεγε η μανούλα μου πολλές φορές:

«Σαν να 'χεις δίκιο παιδάκι μου! Γιατί, όπως λένε, «το πλέξιμο και το κέντημα είναι γλέντημα, η ρόκα είναι σεργιάνι κι ο αργαλειός σκλαβιά μεγάλη!»

Και που να 'ξερα ότι αργότερα που θα πήγαινα στο Γυμνάσιο, θα παρότρυνα εγώ τη μάνα μου για να υφάνει. Και αρέσκομαν να τη βλέπω στον αργαλειό, γιατί θα μου 'φκιαχνε το μάλλινο κουστούμι (από σαμροσκούτι) και θα πετούσα από πάνω μου τα ψιλά τα ντρίλια που γατσομάλλιαζαν το χειμώνα από το κρύο. Γιατί θα ύφαινε, ακόμα, τα χοντροσκούτια (Βελέντζες, Φλοκάτες,

γιδότσιολα κ.ά.), που μας ήταν τόσο απαραίτητα στις ορεινές κρουαδερές περιοχές όπου βιώνουμε. Γι' αυτό 'σε πολλά σπίτια του χωριού και ιδίως όπου υπήρχαν κοπελιές, έβλεπες στο κατώι ή σε κάποια παρακείμενη παράγκα κι ένα αργαλειό στημένο.

Κι όπως αργότερα γνώρισα κι άλλα χωριά, διεπίστωσα ότι πράγματι ο αργαλειός ήταν το κατ' εξοχήν εργαλείο-εργαστήρι της Ηπειρώτισσας γυναίκας.

Η ντυμασιά εκείνα τα χρόνια και μέχρι της δεκαετίας του '50 (ανδρών και γυναικών) ήταν βαριά στην Ήπειρο και γινόταν και μεγάλη χρήση των μάλλινων υφαντών (σακάκια, τσακσίρες, φουστάνια, σεγκούνια, κοντοσέγκουνα, κάπες, κοντοκάπια, σάρπες και άλλα πολλά και ποικίλα χοντροσκούτια (Βελέντζες, φλοκάτες, γιδότσιολα, καραμελωτές, μαντανιές, στρώσεις, σπαλέτα, διαδρόμους κ.ά.).

Τα όμορφα, πολύχρωμα αυτά υφαντά τ' αργαλειού στα μαύρα χρόνια κατοχής έσωσαν και πολλές φαμίλιες από την πείνα, που θέρριζε τον κοσμάκη. Έβλεπε ζαλιγκωμένες γυναικούλες με χοντροσκούτια (που ήταν και προίκα των κοριτσιών) να κατεβαίνουν στα καμποχώρια και να περιοδεύουν για να τα πουλήσουν για μια οκά καλαμπόκι και μια

μούχουλα λάδι!

Στον αργαλειό, λοιπόν, ήταν καλωμένα και τα προικιά της κοπέλας, που όταν τα πλέναν στη νεροτριβή του Μύλου, και τ' απλώναν στις γύρω μεγάλες πέτρες, ήταν ένα χάρμα των ματιών!

Όταν γινόταν γάμος, στο διπλωμα των προικιών, μαζευτόντουσαν οι κοπελιές στο σπίτι της νύφης, τα κερνούσαν, τα τραγουδούσαν και τα σχολιάζαν μ' επαινετικά λόγια για τα σχέδια και την ύφανση.

Στο δε γάμο, θα συνωστίζονταν οι γυναίκες στα σοκάκια που θα διαβαίνουν τα προικιά φορτωμένα σε γεροδεμένες γυναίκες ή σε ομορφοστολισμένα αλογομούλαρα, για να δουν και να χαρούν τη νύφη και τα προικιά της.

«Ωραία είναι η νύφη μας, ωραία τα προικιά της...»

Ο αργαλειός, λοιπόν, που ήταν μια μικρή παραδοσιακή οικοτεχνία του οικοκυριού, έχει προσφέρει πολλά στον άνθρωπο και για εκατοντάδες χρόνια. Έντυσε γενιές-γενιών.

Ήταν γνωστός, όπως διαβάζω, από την εποχή του Ομήρου και λέγονταν ιστός. Το γνέμα στον αργαλειό σπίνονταν κάθετα και η ύφανση πηγαينوερχόταν τριγύρω στον αργαλειό.

Στην αρχαιότητα το έργο τ' αρ-

γαλειού θεωρούνταν έργο τιμής και όχι δουλειάς. Και μάλιστα και στις πιο ψηλές οικογένειες ακόμα και στις βασιλικές (Κίρκη, Πηνελόπη, Καλυψώ κ.ά.).

Ο αργαλειός που ήταν για τις γυναίκες σκλαβιά μεγάλη, για τους άνδρες ήταν τιμή και καμάρι και χαρά μεγάλη. Αυτό, μας το λέει και η λαϊκή ο Αργαλειός:

«Δικός μου είναι ο αργαλειός, δικό μου και το χτένι, δική μου και η πέρδικα που κάθεται και υφάνει...»

Ένα άλλο παλιό τραγούδι τ' αργαλειού, λέει τα εξής:

«Η Ζερβοπούλα η όμορφη η αρχοντοθυγατέρα στον αργαλειό της ύφαινε κι ανάρια τραγουδούσε.

— Διασίδι καλοδιάσδο, γνεμένο στο νυχτέρι.

Διασίδι μ' όντας σ' έγνεθα τον συκνοσειρόμουν,

Διασίδι μ' όντας εδιαζόμουν, ήρθε από τα ξένα

Διασίδι μ' όντας σε τύλιγα, στην εκκλησιά τον είδα...»

Ένα νεότερο για την υφάντρα λέει:

«Πέτα σαΐτα μου γοργή, με το χρυσό μετάξι.

Ν' αρθεί ο καλός μου τη Λαμπρή, να βρει χρυσά ν' αλλάξει.

Τάκου, τάκου ο αργαλειός μου, ώπου νάρθει ο καλός μου...»

ρικά χρόνια, για λόγους πρόνοιας.

ΙΧ. 5% από τα καθαρά μας κέρδη κάθε χρόνο έως ότου θα υφίσταται η εταιρία LA-FO-MA θα στέλνονται στο χωριό μας Βλαχώρα, Σουλίου Θεσπρωτίας Ηπείρου, για το Σχολείο, την Εκκλησία, και για κάθε κοινωνικό έργο ως και για υποτροφίες, και για βοηθήματα φτωχών.

Χ. Θα ταξιδεύουμε ανά τρία χρόνια ο καθένας για τρεις μήνες στην Ελλάδα.

ΚΑΙΡΟ ΑΙΓΥΠΤΟΥ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1945

Ι. Η Εταιρεία LA-FO-MA έληξε το 1989, ύστερα από 44 χρόνια, πλήρους αρμονικότητας και επιτυχίας.

II. Ο αείμνηστος συνεταιρς μας Κων/νος Κ. Φώτης απεβίωσε 17/2/1959.

III. Τα άρθρα της Εταιρίας LA-FO-MA, I, II, III, V, VI, VII, VIII, IX, X, εκτέλεστηκαν πλήρως, εκτός του άρθρου IV, ο Χρυσόστομος παραβίασε το άρθρο αυτό, και τον στεφάνωσε ο Ευθύμιος Β. Τζαφέρης και αυτό για την συσπείρωση του μετέπειτα ΤΖΑΦΕΡΙΣ CALLIAFAS Συνεταιρισμού μας, αλλά μετριάστηκε η παραβίαση με το βάπτισμα του γιου του Χρυσόστομου, Χρήστου, από τον Σταύρο.

IV. Την μυστική εταιρία μας LA-FO-MA την αποκάλυψε ο Χρυσόστομος, τον Σεπτέμβριο 1949 στο κατάστημα Ζαβορίτη στο Σύνταγμα στην Αθήνα, στον Βασίλειο Ευ. Τζαφέρη, και ο Τζαφέρης έγραψε σε ένα σημείωμα τα εξής «έκανα και εγώ θυσίες στη ζωή μου αλλά εσύ με υπερέβης».

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΛΑΜΠΙΡΗΣ

Η ελιά και η εγκατάλειψή της

Οι γονείς μας θεωρούσαν την ελιά ιερή και τη φρόντιζαν όχι μόνο γιατί έτρωγαν τους καρπούς της -ψωμί κι ελιά- όσο και το λάδι της αλλά και για τους παρακάτω λόγους. Χρησιμοποιούσαν το λάδι για επαλήψεως του σώματος, κυρίως τις πληγές, στο νεκροστολισμό, στη βάφτιση, σαν καύσιμο για φωτισμό, για τα εργαλεία τους, σαν λιπαντικό, για τάματα στην εκκλησία, για την κατασκευή σαπουνιού. Ακόμα σαν ιατρικό. Μια κουταλιά α-θέρμιστο λάδι έκανε πάντα καλό σ' ανθρώπους και ζώα.

Το ξεμάτιασμα με μία λίρα το δέ-λαδάκι του καντηλιού όλους μας έχει για-τρέψει. Το ξύλο της ε-λιάς χρησιμοποιήθηκε για θέρμανση, στην ξυλουργική στη βιο-τεχνία, την ξυλογλυ-πτική, για κάρβουνο, τα δε λιοκλάρα τροφή σπονοδαία για τα ζώα. Ο πυρήνας από τα λιο-τριβία κήκε σε φούρ-νους, σόμπες, μαγκά-λια κι έγινε κοπριά για τις ίδιες τις ελιές, σπά-νια δε τροφή ζώων. Έτσι εξηγείται η επέ-κταση των ελαιώνων σ' όλα τα ξερικά χωράφια των χω-ρίων μας, αυτή η ασημένια θάλασσα το στολίδι και το κα-μάρι της υπαίθρου μας. Μεταμόρφωσαν αγριελιές σε ε-λιές, κλάδεψαν, πότισαν, φύτεψαν, όργωσαν, έκαναν πε-



Η Μαλάμω καθαρίζει τον ελαιώνα. Κλαδεύει συγχρόνως.

λειψη είναι φυσική συνέπεια. Όπως έκλεισαν τα σχολεία σ' όλα τα χωριά έστειλαν ένα μίνιμυ. Αφού δε γεννιού-νται μωρά ποιος θ' ασχοληθεί μετά είκοσι χρόνια με την ελιά. Ο χρόνος θα δείξει.

Ο ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΟΣ του Αϊ-Βασίλη στο Μαργαρίτι

Γράφει ο
Ηλίας Μπάκας

Έσπειραν, στο διάβατους, οι Αιώνες.

Και χωρίς του κηπουρού τη φροντίδα μεγάλωσες πόνο-πόντο - ύψωσες τ' αναστήμα σου, κι έγινες στο Μαργαρίτι το μ' όμορφο στο-λίδι, το κρυφό καμάρι. Κι έκανες της ζωής σου σκοπό, να ξεκουρά-ζεσαι στη δροσιά σου, κάθε περα-στικό, που βρίσκει ήσυχο καταφύ-γιο, στη φιλόξενη σκέπη σου. Πό-σοι, αλήθεια, δεν ξεπότισαν κά-πο από τον ίσκιό σου, ρουφώντας το μέτριο, βαρύ τους; Στα κλαδιά σου πόσοι δεν βρήκαν προστασία και δεν ξέφυγαν, από το κυνηγη-τό των εχθρών τους, αδύναμα που-λάκια. Γνώρισες τους καϊμούς, ό-σων σου τους εμπιστευτήκαν.

Αποκρυπτογράφησες τους στο-χασμούς όσων θέλησαν να φιλο-σοφήσουν, στον ίσκιό σου. Δια-σέδασες με τα καλαμπούρια τους κι έγινες μάρτυρας σιωπηλός, σε συζητήσεις ατελείωτες, σε υποθέ-σεις οικογενειακές, σε λογιών λο-

γιών συμβιβασμούς κι ανέντιμους εκβιασμούς, σε υποσχέσεις, που τηρήθηκαν ή αθετήθηκαν. Και γέ-λασες και πόνεσες και χάρηκες και θύμωσες από τις παρεξινήσεις των ανθρώπων, από την καλωσύνη και τις διαβολές των αναριθμητων θα-μώνων σου, που χωρίς να το θέ-λεις τις παρακολούθησες, με πι-κρία! Τόσα χρόνια ακούς και γνω-ρίζεις τον ήχο της αγέραςτης κα-μπάνας του Αϊ-Βασίλη της δική σου εκκλησίας. Κάτω από το φυλλώ-ματά σου και τους κλώνους σου, και στου καλοκαιριού το λιοντρί, και στου χειμώνα τ' αϊγάκι βρήκαν δροσιά κ' απαγκίο οδοιπόροι και ξενυχτιδες, ονειροπόλοι κι απελι-σμένοι, ντόπιοι και περαστικοί! Απ' το αμετακίνητο θεωρείο σου, πό-σες φορές δεν έγινες, ακούσια, θε-ατής, σε πένθιμες τελετές ή σε χα-ρούμενες γιορτές σε γιορταστικά ξεφαντώματα και δεν άκουσες χα-ράς ξεκαρδίσματα. Σε πόσους γά-μους δεν ξενύχτισες!

Είδες των κατακτιπών την οργή κι έκλαψες πικρά.

Είδες να καίνε την εκκλησία

σου να σκοτώνουν, χωρίς να μπο-ρείς να πέσεις απάνω του, να τους συντρίψεις με τους κλώνους σου! Τόσα ονόματα γνωστά, ακούς χρό-νια τώρα και τόσες γνώριμες μορ-φές, βλέπεις και καμαρώνεις, και αναρωτιέσαι, ίσως για τόσες άλλες που δεν έρχονται στον ίσκιό σου, χωρίς να υποψιάζεσαι, πως έφυ-γαν μακριά σου, και αναπαύονται κάτω από τον ίσκιό των κυπαρι-σιών της Παναγίας, στη θέα του Αγίου Σωτήρα, και πως δεν θα τις ξαναδεις πια ποτέ. Μόνο οι ψυχές τους θα φτερουγίζουν και θα αρ-γοπειτάνε, αθέατες πάνω από τα κλαδιά σου. Σε λίγο τα πάντα θα κοιμούνται. Εσύ θα συνεχίζεις να βλέπεις τον ήλιο να χάνετε πίσω α-πό την Κρανιά. Θα βλέπεις να ξε-προβάλλει δειλά-δειλά πάνω από τη Σκλέκα το ολόχρυσο φεγγάρι.

Σε λίγο τα πάντα θα κοιμούνται κι εσύ θα ξαγρυπνάς. Η αποστολή σου θα συνεχίζεται, αρκεί αυτό που θα έρθουν να σε φροντίζουν.

Πικροσυλλογίζομαι,
ΓΕΡΟΠΛΑΤΑΝΕ,
και Κρυφονοσταλγώ

Παλιά τους γέρους τους κόβανε!

Στα πολύ παλιά χρόνια, τους γέρους από πενήντα χρο-νώ κι απάνω τους κόβανε. Ένας τον πατέρα του τον αγά-παγε τόσο πολύ που τον έκρυψε, και έτσι δεν τον κόψα-νε' τον γλίτωσε.

Καμιά βολά είχανε βάλει στο χωριό κάμπο-σα λεφτά, ποιος θα 'βλεπε την τακινή τον ήλιο μπρο-σύτερα. Πάει ο γιος στον πατέρα του, που τον είχε κρυμ-μένο, και του λέει για το στοίχημα. Τότε ο πατέρας του τον ορμήνεψε:

«Με το χάρμα που θα μαζεψείτε και όλοι θα τηρά-νε κατά την ανατολή για να πρωτοδούν τον ήλιο, εσύ θα τηράς αντίθετα κατά τη δύση, στην κορφή του βουνού, και έτσι θα κερδίσεις το στοίχημα».

Έτσι κι έγινε. Μαζεύτηκαν χάρμα χάρμα οι χωριανοί και όλοι τηράγανε κατά την ανατολή. Εκείνος μοναχά τη-ραγε κατά τη δύση.

«Τι να 'παθε;» λέγανε οι άλλοι που τον γλέπε να έ-χει γυρισμένη την πλάτη του στην ανατολή.

Μα σε μια στιγμή, που οι άλλοι όλοι ήσαν προσηλια-σμένοι στην ανατολή, ακούει από πίσω τους ξαφνιασμένοι: «Έντος! Έντος γε ο ήλιος!»

Γυρίζουν μονομιάς και γλέπουν λισφώτιστη την κορφή του βουνού στη δύση. Τα 'χασαν κι απόμειναν μ' ανοικτό το στόμα...

Σα συνήλθαν, τον ρώτησαν:

«Που το 'ξερες εσύ και τηράγες τη δύση και δεν τη-ραγες κατά την ανατολή που τηράγαμε κι εμείς;»

«Μ' ορμήνεψε ο πατέρας μου», τους λέει.

«Και που τον έχεις εσύ τον πατέρα σου;», τον ματα-ρωτάνε.

«Τον είχα κρύψει, όταν χαλάγανε τους γέρους και τον γλίτωσα», τους ερῆγει.

Από τότες και στερνά τους αφήνανε τους γέρους και δεν τους κόβανε πια. Όλοι το κατάλαβαν πως είναι χρει-αζόμενοι για τις σοφές συμβουλές τους.

Δεν είδες ποτέ λέει:

«Του γέρου ορμήνεψες άκουγες!... Οι γέροι, μαθές, εί-ναι πιο μπροστά γεννημένοι και όλο και κάτι παραπάνω ξερουν από την πολυχρονή ζωή τους.

Η χειροποίητη επεξεργασία των μάλλινων υφαντών

Η πρώτη ύλη ήταν το μαλλί. Πρόβειο και γίδινο (τραγούμπαλο). Και όπως μου ομολόγησε μια παλιά υφάντρα, όπου να φτάσει το γνέμα στον αργαλειό περνούσε από τις εξής φάσεις:

Παίρνουν οι γυναίκες τα μαλλιά (που «κάρια»-ποκάρια) και τα πλέναν. Μετά τα γνέναν, τα πλανάριζαν, τα 'καναν τουπούρες, τα γνέ-θαν (σε στιμόνι και υφάδι). Ύστερα διασπιδόνονταν, βάφονταν, τα μά-ζεψαν σε κουβάρια με την αλένη. Το δε στιμόνι το φτιάχναν βλάρι σ' αντί και το περνούσαν στον αργαλειό. Με το πέρασμα στον αργαλειό και μέχρι την έναρξη της ύφανσης γίνονταν οι εξής εργασίες:

Το βλάρι μαζεψόταν με τρόπο σ' αντί, ώστε να κάνει κοιλιά στη μέση. Πάνωμυνο ούλης το άκρες απ' το γνέμα κι τα περιόμην μέσα απ' τα μ' τάρια κι σ' συνέχεια μέσα απ' το χτένι (ξυλόκτενο), κι το 'θάνε-μαν σ' άλλο τ' αντί (που 'ταν μπροστά σ' υφάντρα. Το δε βλάρι πού-χαμιν κουβάρια το κάναμιν μασόθρια με τ' αδράχκ' και τα περνού-σαμε σ' σάτια ένα-ένα και υφάινανιν.

Κι κάναμιν στον αργαλειό πουλάι ειδίσματα. Κι η ύφανση τ' μα-θαίναμιν από τη μία σ' ν' άλλη κομής δασκάλα».

Αυτά που πε η παλιά υφάντρα. Κι εγώ απ' ό,τι μαθαίνω, υφαντική σχολή λειτουργούσε μόνο στο μικρό χωριό «Ελληνηκό» (πρώην Λάξετσι), λίγο έξω από τα Γιάννινα. Και λειτουργήσε μέχρι το 1913, που την έκλεισαν οι Τούρκοι.

Πέτρος Σκουτέλας
Συγγραφέας Λογογράφος

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ ΠΕΜΠΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

άσπερε, μεθ' εν' ονόματι τ' Αγι' Χριστιαν' Ύμνωσας τας διδα-
σκαίας διδ' μιν Ισο' δημοτικού σχολείου εν τω ονόματι τ' Αγι' Χρ-
ιστιαν' άναγνωσματορίων.

1225 Μ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ-ΣΤΑΣ. Χ. ΚΥΡΙΑΚΑΤΣ ΚΑΙ ΕΛ. ΡΟΥΣΣΕΛΙΑΟΥ



Σημείωση: Μ' αυτό το αναγνωστικό οι γο-
νείς μας εβγαλαν την Ε' Δημοτικού!!
Δασκάλος τους ο Γωακειμίδης Ευστάθιος.

Πολυτεχνείο

Πολυτεχνείο ιστορικό στη μνήμη μας θα μείνεις, ήσουν καμάρι εθνικό την ώρα της οδύνης. Αίμα αθώο χύθηκε τον κρύο το χειμώνα ο νους σου δεν νικήθηκε και μπήκες στον αγώνα, οι φοιτητές σου ήταν παιδιά με όπλο την ειρήνη, είχαν αγάπη στην καρδιά, στο πρόσωπο γαλήνη. Φωνή καμπάνα χτύπησε τα πλήθη σηκωθήκαν, ώρα χαράς εμψύσε και τη φοβία αρνηθήκαν. Συ έδωσες το σύνθημα και ρίχτηκες στην πάλη, συ έκανες το κίνημα στου φασισμού τη ζάλη. Ήρωες νέοι στήθηκαν στην πόρτα σου την κρύα, μάνες στα μαύρα ντύθηκαν γι' αυτή σου την ανδρεία. Εσύ δεν παραδόθηκες στα τανκς, στα πυροβόλα μονάχα που πληγώθηκαν για τα παιδιά σου όλα. Εφώναζες καρτερικά «Φαντάροι μη χτυπάτε, τα όπλα σας τα φονικά μη δείχνετε, βαστάτε». Μα ήταν φαίνεται γραφτό να γράψεις ιστορία να 'σαι παγκόσμια γνωστό στ' ανθρώπινα βιβλία.

Σ.Ε.Μ.

Αναπολώντας

Κάληντα Χριστουγέννων - Πρωτοχρονιάς και Φώτων.

Βαριούνται τα παιδιά να τα ψάλλουν. Τα ξέχασαν; Παροιμίες πόσες για τους καλλικάντζαρους. Γιαγιάδες δεν υπάρχουν στο διάμερισμα. Υπάρχει η τηλεόραση. Βομβαρδίζει με τα δώρα. Για τους εμπόρους μετρά μόνο το κέρδος, καθόλου η ψυχή. Κι ο Αϊ-Βασίλης τζάκια δε βρίσκει πια. Αφήνει τα δώρα του στην πυλωτή, στο κεφαλόσκαλο κι όπου εμείς του ορίζουμε. Μα η παιδική ψυχή θέλει το λόγο, την έκφραση, την περιπέτεια να ζωντανεύουν στην ιστορία της γιαγιάς. Να πλάει ιστορίες με μικρούς καλλικάντζαρους άτακτους να τους ταυτίζει με τις αταξίες των εγγονιών, μα πάντα η κάθαρση νάρχεται σαν φυσική συνέπεια, αβίαστα σαν όνειρο, σαν ύπνος γλυκός σαν το φιλί της μάνας μας.

ΠΑΡΚΟ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ ΑΓΡΙΩΝ ΖΩΩΝ ΠΕΡΔΙΚΑΣ

Ένα από τα ωραιότερα μέρη της Πέρδικας, είναι η περιοχή του Αγίου Αθανασίου με το Πάρκο Αναψυχής και το καταφύγιο άγριων ζώων και πτηνών, που κάθε φορά φροντίζουμε να αναφέρουμε μέσα από τις σελίδες του περιοδικού μας για να ενημερωθούν όλοι οι αναγνώστες μας. Περιπατώντας κανείς μέσα στα μονοπάτια του Πάρκου διακρίνει τη φυσική ομορφιά, την αγνή και ταυτόχρονα άγρια ομορφιά της φύσης που είναι και το κύριο χαρακτηριστικό του Πάρκου. Στο φυσικό αυτό περιβάλλον καταφέρνουν να επιβιώσουν τα ζώα του ζωολογικού κήπου, κάτω από τις καλύτερες συνθήκες, με πολλή προσοχή και φροντίδα. Ακόμη να επιβιώσουν τα ψάρια και άλλα υδρόβια που με τη φροντίδα του ΤΕΙ Ιχθυοκομίας της Ηγουμενίτσας έχουν εμπλουτιστεί τα φράγματα του μικρού ποταμού.

Χιλιάδες είναι οι επισκέπτες του Πάρκου, όμως οι εντυπώσεις και οι κριτικές είναι ίδιες απ' όλους και πάντα θετικές. Μηροστά σ' αυτό το θαύμα της φύσης, ο άνθρωπος μένει άναυδος γιατί δεν μπορεί όχι μόνο να πιστέψει, αλλά ούτε καν να φανταστεί πως στην περιοχή αυτή θα

βρει έναν επίγειο παράδεισο στον οποίο ανακαλύφτηκε και γέφυρα 1000 και πλέον ετών, ιδιαίτερης τεχνολογίας.

Αυτή τη στιγμή στο Ζωολογικό κήπο του Πάρκου φιλοξενούνται ελάφια, αγριογούρουνα, κουνέλια, διάφορα είδη πάπιας, φασιανοί, πέρδικες, παγόνια, χελώνες, χέλια, πέστροφες, καβούρια και άλλα.

Ο εμπλουτισμός του Πάρκου συνεχίζεται με κανονικό ρυθμό.

Θα συνεχιστούν τα έργα ανάδειξης, προστασίας και αναψυχής, με την αναπαλαίωση του παλαιού Νερόμυλου, με παιδικές χαρές, με γέφυρες και πέτρινες βρύσες και θα γίνει επέκταση του ζωολογικού κήπου και νέοι χώροι φιλοξενίας άγριων ζώων και πτηνών και ψαριών διαφόρων ειδών.

Οι εντυπώσεις των χιλιάδων επισκεπτών που το επισκέφτηκαν στους 4 μήνες λειτουργίας του, δείχνουν την ιδιαιτερότητα του Πάρκου με τους δασικούς πεζόδρομους αρκετών χιλιομέτρων, με τις ξύλινες περιφράξεις και τα 2000 σκαλοπάτια με κορμούς δέντρων και την οργιωδή παρθένα βλάστηση που αξίζει πραγματικά να επισκεφτείτε.

Ένας Γεράκος

Ένας γεράκος φύτευε δεντράκια στο χωράφι στον ίσκιο της βελανιδιάς βλέπει το «δραγάτη» που το πηλίκιο έκρυβε του κεφαλιού ένα μέρος του άφησε άψητο το νου, όπως του είπε ο γέρος.

– Τι τα φυτεύεις γέροντα, νομίζεις θα προφτάσεις αυτά να μεγαλώσουν καρπούς εσύ να φτάσεις; Για κοίτα εγώ πώς κάθομαι στο ίσκιο σαν αφέντης έχω μισθό και σύνταξη εσύ γιατί αργοπεθαίνεις;

– Δεν τα φυτεύω όρνεο να κάνω βιος δικό μου τα φύτεψα του εγγονού, της εγγονής του κόσμου. Όταν ψοφήσεις, στα παιδιά πηλίκια θ' αφήσεις μα στη ζωή σου έμαθες μονάχα να καθίζεις!

Τώρα ο δραγάτης ντράπηκε και ζήτησε συνγνώμη η συμβουλή του γέροντα του άλλαξε τη γνώμη Μπόλιαζε αράδα αχλαδιές χιλιάδες στα βουνά να τρων διαβάτες, κυνηγοί και τ' άγρια τα πουλιά

Καν' το καλό παιδάκι μου χωρίς ανταμοιβή γιατί έτσι νιώθεις όμορφα στην άχαρη ζωή και μην προσμένεις να σου πουν ευχαριστώ οι άλλοι η αχαριστία πάντοτε είναι γιορτή μεγάλη.

Ε. Κυριάκης



Πώς το τρίβουν το πιπέρι χορευτικό Ελευθερίου.

Όλοι οι Έλληνες ανήκουμε στο ίδιο έθνος Οι ΕΛΛΗΝΕΣ στο οριζοντιόλεξο

1	Ε								
2		Λ							
3			Λ						
4				Η					
5					Ν				
6						Ε			
7							Σ		

- 1) Έτσι λέγεται ο Ύμνος προς την Ελευθερία.
- 2) Όταν ήταν σκλάβοι οι Έλληνες μόνο αυτή σκέφτονταν.
- 3) Έτσι λέγεται αυτή που κατάγεται από την Ελλάδα.
- 4) Οι περισσότεροι Έλληνες πιστεύουν στον ίδιο θεό, γι' αυτό έχουν την ίδια....
- 5) Όλοι οι Έλληνες ανήκουν στον ίδιο....
- 6) Αυτοί που θυσιάσαν τη ζωή τους για την ελευθερία της Ελλάδας λέγονται εθνικοί....
- 7) Ο ναός λέγεται κι έτσι.

ΠΡΟΣ: Τον κ. Δήμαρχο Μαργαριτίου

Το Δημοτικό Συμβούλιο

ΚΟΙΝ.: Γραφείο κ. Εισαγγελέα

«Κλείσιμο – μπάζωμα ρεμάτων»

Μετά από ανάλογη προηγούμενη επιστολή μου σχετικά με το θέμα και αφού δεν μου απαντήσατε σε αυτήν, ούτε και πράξατε κάτι προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα που δημιουργήθηκε, επανέρχομαι και σας γνωρίζω τα εξής:

1. Γνωρίζετε πολύ καλά ότι απαγορεύεται οποιαδήποτε παρέμβαση σε ρέματα, με την οποία παρεμποδίζεται ή περιορίζεται η ροή του νερού. Πολύ δε περισσότερο είναι ανεπίτρεπτη η διάνοιξη – διαμόρφωση δρόμων επάνω σε ρέματα.

2. Επιστημαίνω για μια ακόμη φορά ότι με τη διαμόρφωση δρόμου πάνω στο ρέμα (περιοχή διασταύρωσης Καταβόθρας) είναι φανερός πλέον ο κίνδυνος που διατρέχει να πλημμυρίσει όχι μόνο η κατοικία μου, αλλά και το οδόστρωμα της Ε.Ο. Ηγ/τσας-Πρέβεζας, καθώς από το διαμορφωθέντα δρόμο που συνδέεται με την εθνική οδό, τα νερά όλης της περιοχής θα οδηγούνται και προς τα εκεί.

3. Να καταγγείλω ενώπιόν σας και άλλη ανάλογη παρέμβαση, σε άλλο ρέμα (περιοχή «Καρυδιές»), όπως χωρίς να έχει ληφθεί καμία απόφαση από κανέναν και χωρίς να έχει ανατεθεί εκτέλεση εργασιών, τοποθετούνται αυθαίρετα τοιμεντοσωλίνες και μπαζώνονται, με αποτέλεσμα να περιορίζεται και να κλείνει το ρέμα. Επίσης να σας αναφέρω ότι το ρέμα αυτό δέχεται όχι μόνο τα δικά του νερά, αλλά και τα νερά που οδηγούνται και πέφτουν σ' αυτό με σκεπασμένο αγωγό μήκους 200 μ. περίπου, όπως επίσης και τα επιφανειακά νερά των ασφαλτοστρωμένων και τοιμεντοστρωμένων δρόμων της περιοχής που καταλήγουν επίσης εκεί...

Βέβαια τα παραπάνω σας είναι γνωστά και έχουν την ανοχή ή ίσως και την προφορική σας εντολή.

Μετά τα παραπάνω σας κάνω γνωστό ότι είμαι αναγκασμένος να προσφύγω στη δικαιοσύνη, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κατάσταση.

Μαργαρίτι 08-10-01

Μπόλωσης Κων/νος

ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ: «ΠΑΡΑΛΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ - ΠΡΕΒΕΖΑΣ, ΤΜΗΜΑ: ΚΑΡΤΕΡΙ - ΚΟΜΒΟΣ ΠΑΡΓΑΣ

Με απόφαση των αρμοδίων υπουργών ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ και ΓΕΩΡΓΙΑΣ, εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι του έργου: «Παραλιακή οδός Ηγουμενίτσας - Πρέβεζας, Τμήμα Καρτέρι - Κόμβος Πάργας». Ο Νομάρχης Θεσπρωτίας τονίζει ότι το σημαντικό έργο, βρίσκεται στο στάδιο της ωρίμανσης προς Δημοπρασία, δεδομένου ότι έχει ενταχθεί στο ΠΕΠ Ηπείρου, έχοντας και τη σχετική πίστωση 2 δισ. δρχ.

Γράμματα αναγνωστών

Μια μαθήτρια Γυμνασίου από το Μορφάτι διαμαρτύρεται και βρίσκουμε να έχει δίκιο για τα παρακάτω.

1. Δεν υπάρχουν καθηγητές στο Γυμνάσιο Μαργαριτίου με την έναρξη των μαθημάτων 11-09-01, με αποτέλεσμα μετά τα τρία διδασκαλίας να χάνουν χρόνο πολύτιμο στους δρόμους περιμένοντας το λεωφορείο για την επιστροφή τους στο χωριό.

Επισκεφτήκαμε στις 23-11-01 το Γυμνάσιο, μιλήσαμε με το Δ/ντή. Μας διαβεβαίωσε ότι λείπουν ακόμα 4 και 5 ειδικότερες καθηγητών!!

Υπομονή ο Ιούνιος φτάνει. Τα σχολεία θα κλείσουν, τότε δε θα θέλετε καθηγητές. Επιπροσθέτως στο Δημοτικό δεν υπάρχει καθηγητής Αγγλικών.

2. Το λεωφορείο «Καποδίστριας» δεν παραλαβαίνει μαθητές του Γυμνασίου μαζί με αυτούς του δημοτικού και είναι απορίας άξιον. Σίγουρα κάποια διαδικασία θα απαιτείται γιατί, αφού πηγαίνει το λεωφορείο στο Μορφάτι και τα άλλα χωριά γιατί να μην παίρνει τους μαθητές Γυμνασίου-Λυκείου. Τι νόημα έχει να βλέπει ο οδηγός παιδιά στη στάση, κάτω από άσχημες καιρικές συνθήκες, εκτεθειμένα σε ποικίλους κινδύνους και να μην τα μεταφέρει. Μήπως δε χωρούν; Μήπως ζημιώνεται το ΚΤΕΛ; Δεν το προβλέπει ο νόμος;

Επειδή γνωρίζουμε τον κ. Δήμαρχο, τις ευαισθησίες του και τις προθέσεις του, τον παρακαλούμε να δώσει λύση στο δεύτερο θέμα με παρέμβαση του Δημ. Συμβουλίου όπου χρειάζεται. Η ταυτόχρονη μεταφορά των μαθητών όταν συμπίπτει το ωράριό τους θα ήταν ευχής έργο.

3. Μία συγκέντρωση για ενημέρωση και κουράγιο. Ο Ηλίας Μπάκας ζητά από τον κ. Δήμαρχο να έρθει στην Αθήνα σε μία προγραμματισμένη συγκέντρωση όπου θα ενημερώσει και θα ενημερωθεί για θέματα που αφορούν το Μαργαρίτι. Αυτό θα αποτελούσε μία έμπρακτη απόδειξη της αγάπης του Δημάρχου για τους ετεροδημότες και της αγάπης των ξενητεμένων για τον τόπο τους. Η ενημέρωση θα έδινε κουράγιο για πιθανές επενδύσεις στο Δήμο μας.

Μπόλωσης Κωνσταντίνος
460 30 ΜαργαρίτιΠρος Το Δήμαρχο Μαργαριτίου
(Πρόεδρο Π.Σ.)

ΚΟΙΝ.: Δημοτικό Συμβούλιο Μαργαριτίου

Θέμα: Λειτουργία Παιδικού Σταθμού Μαργαριτίου

Με την παρούσα θέλω να διαμαρτυρηθώ και να ρωτήσω σχετικά με τη λειτουργία του Παιδικού Σταθμού στο Μαργαρίτι.

Ήδη έχουν παρέλθει περισσότερες από σαράντα ημέρες από την έναρξη του σχολικού έτους και ο Παιδικός Σταθμός δεν έχει δασκάλα. Έτσι και ο Σταθμός μένει ακέφαλος και τα παιδιά στερούνται παιδαγωγού και κατά συνέπεια των υπηρεσιών για τις οποίες υφίσταται ο Σταθμός, γιατί μέχρι σήμερα το μόνο που προσφέρει είναι η σίτιση των μαθητών του Νηπιαγωγείου, ενώ τα παιδιά της προνηπιακής ηλικίας μένουν στα σπίτια τους.

Θα ήθελα να μάθω ποιος ευθύνεται γι' αυτή την απαράδεκτη κατάσταση, αφού ήταν γνωστή από το προηγούμενο σχολικό έτος η έλλειψη του εν λόγω προσωπικού και γιατί δεν κινήθηκαν εγκαίρως οι σχετικές διαδικασίες (έγκριση - προκήρυξη θέσης κτλ.).

Επίσης πότε και με ποιον τρόπο θα λυθεί το πρόβλημα.

Είναι κρίμα να διαθέτουμε άριστη υποδομή, και τα παιδιά μας να μη πηγαίνουν σχολείο λόγω μη διορισμού μιας υπαλλήλου, τη στιγμή που στον κλάδο τους υπάρχει ανεργία.

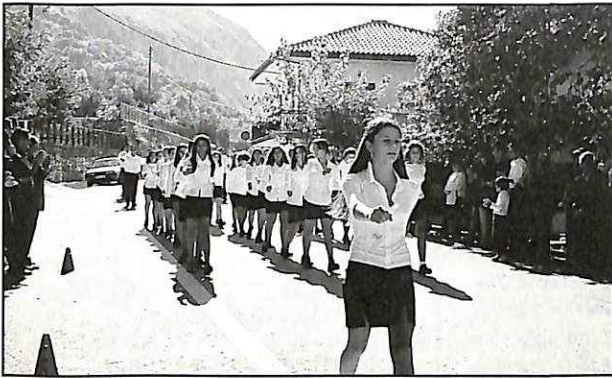
Μαργαρίτι 05-01-2001

Μπόλωσης Κωνσταντίνος

(2.000.000.000 δρχ.).

Ήδη το τμήμα Καρτέρι - Πάργας υποποιείται και η συνέχεια και ολοκλήρωση του έργου διασφαλίζεται έως τον κώμβο Πάργας.

Δεδομένης και της ένταξης του έργου: οδικός άξονας Καρτέρι - Μαργαρίτι - Κόμβος Μεσοβουνίου (Εγνατία) στα έργα «Ελλάδα 2004», μία νέα συγκοινωνιακή επικοινωνία αναβάθμιση του νομού πραγματοποιείται, αναδεικνύοντας ιδιαίτερα τις περιοχές Δήμου Μαργαριτίου και Συδώνων και δίνοντας νέες ιδιαίτερες δυνατότητες για την ανάπτυξη του Τουρισμού στην περιοχή.



Γέμισε δόξα η Πίνδος! Και τα ελάτια
γειραν ευλαβικά στο θείο σου μένος
Κι εμπρός σου ο κόσμος όλος ξαφνιασμένος
εστάθηκε μ' ορθάνοιχτα τα μάτια!

Τούτος ο λαός πάντα τιμά τις μνήμες του.

Τιμά τις ιστορικές του πράξεις με συνέπεια, γνώση και ευθύνη.
Έτσι τιμά και την 28η Οκτωβρίου 1940 που πέρασε κι αυτή στη δια-
δικασία της ιστορίας, αφού πρώτα πέρασε απ' τη μνήμη στην καρδιά.

Πίνδος - Μοράβα - Τεπελένι έγιναν λέξεις-σήματα.

Λέξεις-σύμβολα. Με κορυφαία τη συμπυκνωμένη άρνηση υποτα-
γής, το περήφανο ΟΧΙ.

Ελευθερία και Έλλην ζυμώθηκαν μαζί
και τόνα δίχως τ' άλλο δεν ημπορεί να ζει.

Και μετά από την απάντηση ακολουθεί η πράξη και την πράξη α-
κολουθεί το θαύμα.

Ο αγώνας του '40 είναι αγώνας που ένα μικρό και φτωχό κράτος
ανέλαβε εναντίον μιας μεγάλης Δύναμης. Με πληθυσμό εξαπλάσιο
του δικού του. Με αφθονία τεχνικών και οικονομικών μέσων. Με
στόλο και αεροπορία από τους ισχυρότερους του κόσμου. Με σύμ-
μαχο κραταιό.

Με δικτατορία πανίσχυρη που τρομοκρατούσε τον κόσμο από πε-
νταετίας με τις 8 εκατομμύρια λόγχες.

Ο ελληνικός αγώνας δεν είναι μόνο αγώνας υπέρ της ατομικής
και εθνικής ελευθερίας του Έλληνα. Είναι ένας αγώνας υπέρ του δι-
καίου και υπέρ της ελευθερίας των εθνικών και γενικά των ανθρω-
πίνων δικαιωμάτων όλων των λαών.

Κάναμε τον αγώνα αυτόν, όπως και οι πρόγονοί μας αγωνιστές
του 21, με καρτερία και ευψυχία παραδειγματική.

Η Ελλάδα ήταν πάντα σταυροδρόμι.

Η αγάπη για τον τόπο, για τη λευτεριά οδήγησε τα βήματα για τον
αγώνα

«Αυτά τα δέντρα δε βολεύονται
με λιγότερο ουρανό.
Αυτές οι πέτρες δε βολεύονται
κάτω απ' τα ξένα βήματα.
Αυτά τα πρόσωπα δε βολεύονται
παρά μόνο στον ήλιο»

Γι' αυτό το ΟΧΙ ξεπηδάει μέο' απ' την ιστορική μας κληρονομιά.
ΟΧΙ, γιατί αυτός ο τόπος ζει με τις δροσοσταλίδες

28η Οκτωβρίου

«κι ο ουρανός ξεπλένει με λουλάκι
τα λιθάρια και τα μάτια μας»

ΟΧΙ, γιατί αυτός ο τόπος δίδαξε την περηφάνεια και τη λεβεντιά με
λεύτερους και ωραίους ανθρώπους.

ΟΧΙ, γιατί αυτός ο τόπος έμαθε στη Λευτεριά να ζει και να παλεύ-
ει γι' αυτή.

Έτσι απλά δουλεύτηκε το ΟΧΙ και ξεστομίστηκε σε στεριά, θάλασ-
σα κι αέρα κι έγινε σύμβολο Νίκης.

Πάνω στο χιόνι των αλβανικών βουνών γράφτηκαν με το αίμα
των ηρώων μας οι στίχοι του ποιητή:

«Κρατεί η Ελλάδα κλώνο ελιάς, μα ξέρει
να σπέρνει κεραυνούς με τ' άλλο χέρι» και
«Σ' εχθρό εμείς με θέληση δική μας
δε δώσαμε ποτέ νερό και χώμα»

Βάδισαν οι φαντάροι μας με το τραγούδι στα κείλη, μεθυσμένοι α-
πό τα λόγια του μεγάλου μας Παλαμά, που έδωσε, εκείνο το πρωί στο
Έθνος στο στερνό πρεσβυτικό του λόγο

«Αυτό το λόγο θα σας πω
δεν έχω άλλο κανένα

Μεθύστε με τ' αθάνατο κρασί του Εικοσιένα»

Δεν ήταν όμως δημιούργημα μόνο του στρατού η ένδοξη αυτή κα-
μψη της ιστορίας μας.

Στα μετόπισθεν χαρακτήκαν επίσης μεγάλες σελίδες ηρωισμού και
αυτοθυσίας. Γυναίκες που έχασαν τους άντρες τους, μάνες τα παιδιά
τους, κι άλλοι τον αδελφό ή το φίλο, πήραν όλοι μέρος στον αγώνα.

Μα ήρθαν και μέρες πικρές. Ο λαός μας κάτω απ' το βάρος 2 αυ-
τοκρατοριών αναγκάστηκε να υποκύψει. Αλλά δε λύγισε.

«Του Έλληνα ο τράχηλος
ζυγό δεν υποφέρει
ξέρει να ζήσει με τιμή
και να πεθάνει ξέρει»

Μένει η τιμή της θυσίας των γενναίων που δικαιώνει τον αγώνα
και υπογράφει με το αίμα τους το ακατάλυτο σύμβολο της Ελευθερίας.

Ο λαός μας αντιστάθηκε σε κάθε βήμα.

Ένοπλος ή άοπλος. Δε λογάρισε θυσιές.

Πρωτοπόρος στην παγκόσμια Αντίσταση.

«Της δικαιοσύνης ήλπε νοητέ
και μυρσίνη εσύ δοξαστική

μη παρακαλώ σάς μη λημονάτε τη χώρα μου»

Κι έγινε πανελλήνιο τραγούδι η άρνηση στον κατακτητή. Και τ' ό-
νειρο πλάστηκε κι αντρείευτηκε να δώσει μια Ελλάδα Λεύτερη.

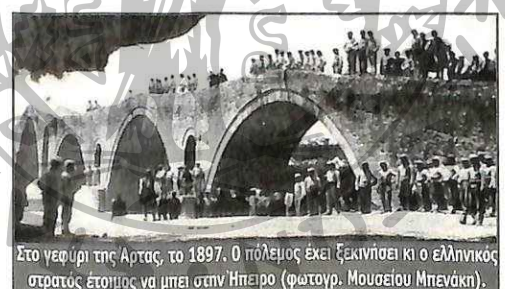
Αιώνια ας είναι και θα είναι ασφαλώς η μνήμη των παλιών και
των νέων ηρωικών προμάχων της πίστης και της Πατρίδας. Γιατί «η
μεγαλοσύνη στα Έθνη δε μετριέται με το στρέμμα
με της καρδιάς το πύρωμα μετριέται
και με το αίμα.

Ζήτω η 28η Οκτωβρίου 1940

ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΝ 28Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1940...

τώρα χρήση, εξυπηρετούν άλλες σκοπιμότητες, αποκτούν στρατηγική σημασία. Συχνά πυκνά λοιπόν, πέφτουν
και αυτές θύματα κάποιου επιχειρησιακού σχεδίου που -αλίμονο!- πάντα θα φέρει άλλοθι...

Αλήθεια, πόσα γεφύρια, τοξωτά πέτρινα γεφύρια, μικρά αριστουργήματα, δεν χάθηκαν στην Ήπειρο τον
τελευταίο μεγάλο πόλεμο; Ας θυμηθούμε τα γεφύρια στους Αγίους και της Αρίνιστας (Γκόλα) στο Πωγώνι, το
Κατωγιόφυρο της Βούρμπιανης, τη Μεσογέφυρα της Μέρτζιανης και του Μπουραζάνι στον Αώο, το γεφύρι
στο Ντερβένι (Σκορδίλη) του Σαραντάπορου, του Κοράκου το γεφύρι στον Αχελώο, το γεφύρι του Καλογή-
ρου στη Φιλιππιάδα, την Κατωγέφυρα του Δέλβινου και τόσα άλλα.



Στο γεφύρι της Άρτας, το 1897. Ο πόλεμος έχει ξεκινήσει κι ο ελληνικός
στράτος έτοιμος να μπει στην Ήπειρο (φωτογρ. Μουσείου Μπενάκη).